biblioteca bpt pentru toți

mihail sebastian

jocul de-a vacanța

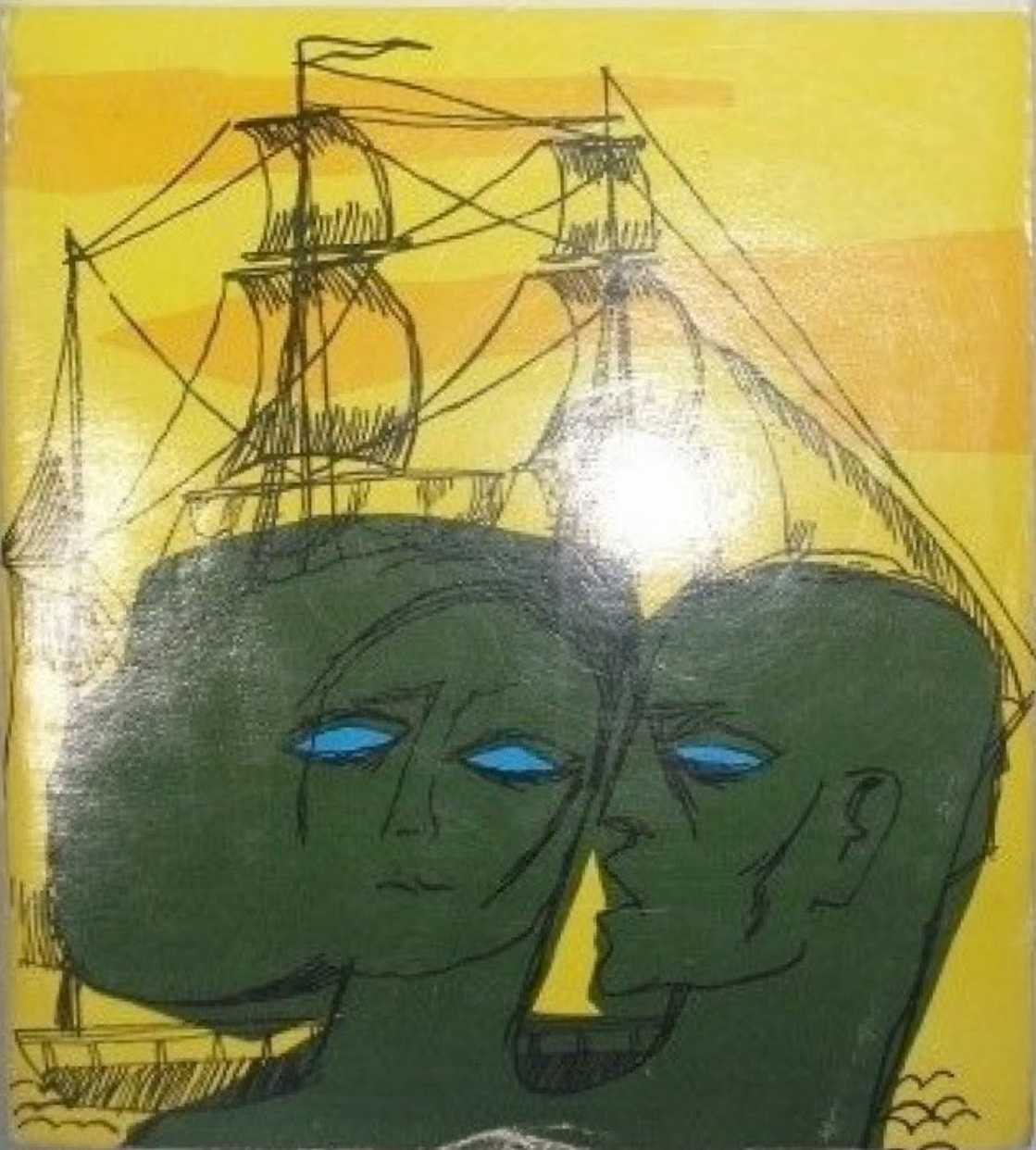

MIHAIL SEBASTIAN

Steaua fără nume

Cuprins

Cuprins.....2
PERSONAJELE.....4
ACTUL I.....5
SCENA I.....6
SCENA II.....7
SCENA III.....10
SCENA IV.....12
SCENA V.....15
SCENA VI.....16
SCENA VII.....18
SCENA VIII.....20
SCENA IX.....20
SCENA X.....22
SCENA XI.....24
SCENA XII.....26
SCENA XIII.....27
SCENA XIV.....31
ACTUL II.....40
SCENA I.....40
SCENA II.....48
SCENA III.....54
SCENA IV.....58
SCENA V.....64
ACTUL III.....71
SCENA I.....71
SCENA II.....76
SCENA III.....79
SCENA IV.....80
SCENA V.....81

SCENA VI.....*87*
SCENA VII.....*90*
SCENA VIII.....*93*
SCENA IX.....*95*
SCENA X.....*96*
SCENA XI.....*98*
SCENA XII.....*99*
SCENA XIII.....*100*
SCENA XIV.....101

PERSONAJELE

ŞEFUL GĂRII
UN ŢĂRAN
PROFESORUL
ICHIM
D-RA CUCU
O ELEVĂ
PASCU
CONDUCĂTORUL
NECUNOSCUTA
UDREA
GRIG

ACTUL I

Gara mică în provincie. Biroul şefului de gară, care este în acelaşi timp „birou de mişcare, telegraf, „casa de bilete”. In peretele din fund o fereastră dublă, iar mai la dreapta o uşă cu geam şi uşa cu fereastra dă în spre peron. Se văd prin ferestrele afumate, peronul gării, doi stâlpi de felinar, linia ferată, câteva vagoane de marfă, trase undeva mai departe pe o „linie moartă”.

Între fereastră şi uşă, fixată în perete, un orologiu mare, în fund, arătătoarele înţepenite în cadran, arătând 3 şi 12 minute.

În peretele din stânga, o ferestruie mică, pătrată, de ghişeu, răspunzând de sigur în sala de aşteptare, pe unde se cumpără şi se vizează biletele.

În restul încăperii, mobilă şi ustensile adecuate. Un aparat telegrafic, frâne, telefon etc. Pe pereţi un mers al trenurilor şi diverse tabele şi avize ceferiste.

La ridicarea cortinei nu e nimeni în scenă. Telefonul sună, aparatul telegrafic bate, amândouă fără răspuns, cine ştie de când.

Uşa dinspre peron larg deschisă. O locomotivă manevrează undeva pe o linie secundară gâfâind şi suflând din greu. O voce se aude strigând somnoroasă, *fereşte linia, fereşte linia.* Un ţignal ascuţit, ca un nechezat de mânz, zgomot de tampoane etc.

Între timp telegraful şi telefonul sună mereu.

SCENA I

ŞEFUL - UN ŢĂRAN

Intră şeful, cu chipiul pe cap, un fanion în mână. Merge spre aparatul telegrafic. Se uită la banda de hârtie, o rupe, şi pe urmă apasă pe mânerul aparatului telegrafic, care' amuţeşte. Se îndreaptă spre telefonul din perete, întoarce de câteva ori manivela, ridică receptorul.

ŞEFUL: Alo, alo... *(Nu răspunde nimeni probabil. Acroşează De afară se aude un nou şuierat de locomotivă. Şeful merge spre uşă şi din prag strigă, cu mâna pâlnie la gură, peste linie).* Ichim! Ichim! Să fii cu ochii în patru când o trece acceleratul. Vezi. de raţe şi de gâşte. Să nu-mi calce vreuna, că te pui s-o mănânci... Ş-o plăteşti. *(Îşi scoate chipiul şi-l pune în cuier. Merge spre masa telegrafului şi ia loc acolo şi citind încă odată banda ruptă adineaori din aparat. Pe uşă intră un ţăran).*

ŢĂRANUL: Dacă nu vă e cu supărare.

ŞEFUL *(sever):* Ce pofteşti d-ta?

ŢĂRANUL: Un belet pentru...

ŞEFUL: Treci la casa de bilete.

ŢĂRANUL: Păi io ziceam că.

ŞEFUL: Treci la casa de bilete, n-auzi? *(Se ridică de pe scaun şi vine spre uşă):* Aici intrarea e oprită. Scrie şi pe uşă. (Închide uşa): Intrarea particularilor oprită. Strict oprită. *(Ţăranul a rămas afară pe peron, în faţa uşii ce i s-a închis în nas şi o clipă rămâne acolo, ca şi când ar silabisi avizul. Pe urmă trece spre stânga, spre faţa ferestrei şi dispare. Şeful a revenit la birou. Abia s-a aşezat, că se şi aud ciocănituri în ferestruica din stânga. Şeful ridică oblonul ghişeului, apare capul ţăranului).*

ŞEFUL: Ce pofteşti d-ta?

ŢĂRANUL: Să-mi daţi un belet pentru.
ŞEFUL *(scurt):* Mai târziu. *(Vrea să tragă în jos ferestruica).*
ŢĂRANUL: Nu-i aicea casa de belete?
ŞEFUL: Aicea e. Dar nu e deschis.
ŢĂRANUL: Păi parcă ziceaţi.
ŞEFUL: N-auzi omule că nu s-a deschis.
ŢĂRANUL: Şi când se deschide?
ŞEFUL: Scrie afară. *(Trage ferestruica pe jumătate, pe urmă citeşte un bilet lipit pe geamul ghişeului):* „Casa de bilete se deschide jumătate oră înainte de sosirea trenului”.
ŢĂRANUL *(introducându-şi capul pe sub ferestruică):* Şi trenul când soseşte?
ŞEFUL: Scrie afară. *(Trage definitiv oblonul ghişeului. Se aşează iar la birou. Pe peron se vede trecând prin faţa ferestrei silueta profesorului, care, o secundă mai târziu apare în faţa uşii, parcă ezită puţin, ridică privirea spre - probabil - orologiul peronului, se uită la ceasul lui de mânaşi pe urmă deschide uşa).*

SCENA II

ŞEFUL - PROFESORUL
Profesorul 30-32 ani. îmbrăcat curat, chiar îngrijit, dar modest.

PROFESORUL: Bună ziua.
ŞEFUL *(cordial):* Aaaa! Am onoarea, dom' profesor. Lume nouă.
PROFESORUL (*din prag*): Voiam...
ŞEFUL: Intră, intră te rog.

PROFESORUL: Voiam, voiam numai să întreb, ceasul de afară de pe peron merge înainte?
ŞEFUL: Uneori. Alteori rămâne în urmă.
PROFESORUL: Aşa gândeam şi eu, fiindcă....
ŞEFUL *(arătându-i un scaun):* Da ia poftim. Nu iei loc?
PROFESORUL: Nu, mulţumesc. Intrasem doar să văd cât e ceasul. *(Se uită la orologiul din perete):* 3 şi 12. Nu se poate. (Se *uită la ceasul lui de mână).*
ŞEFUL: De ce? Cât e la al d-tale?
PROFESORUL: 7 fără 20.
ŞEFUL: Păi aşa o fi. *(Se duce spre orologiu şi întoarce cu degetul minutarele):* Le mai aşez şi cu mâna. că dacă ar fi să mă iau după ele.
PROFESORUL: Dar atunci, atunci d-ta nu ştii niciodată cât e ceasul.
ŞEFUL: Ei asta-i... Cum să nu ştiu? Când trece 747 dinspre Câmpina, e 8. Când vine 115 dinspre Sinaia, e 8,20: când se încrucişează 63 cu 97, e 12 şi 5. Când vine d-ra Cucu, e 7. Şapte precis.
PROFESORUL: Şi dacă întârzie?
ŞEFUL: Cine? D-ra Cucu? N-o cunoşti.
PROFESORUL: Nu. Trenul. Cum ştii d-ta când întârzie trenul?
ŞEFUL: Dar ce zor am să ştiu? Pe mine mă găseşte totdeauna aici, la datorie.
PROFESORUL: Totuşi, bunăoară astăzi. Personalul. Vine la timp?
ŞEFUL: De ce? Pleci undeva? Aştepţi pe cineva?
PROFESORUL: Da. Aştept.
ŞEFUL: Pe cine?
PROFESORUL: Adică, de fapt nu aştept. I-am dat lui Pascu să-mi aducă ceva de la Bucureşti.
ŞEFUL: Care Pascu?
PROFESORUL: Pascu, cu magazinul general, de pe uliţa veche.

ŞEFUL: A! Omul nostru. L-am văzut azi dimineaţă când a plecat.
PROFESORUL *(parcă puţin neliniştit):* Ai vorbit cu el? Ţi-a spus că se întoarce diseară?
ŞEFUL: N-am prea vorbit, că-mi era somn. Am fost azi noapte la Judecător la un poker. M-au lăsat lefter al dracului, dar ştii lefter.
PROFESORUL: Prin urmare n-ai vorbit cu Pascu?
ŞEFUL: Eu nu, dar nevastă-mea i-a dat nu ştiu ce, să-i cumpere de la Bucureşti, nişte panglici, nişte ace. Că chiar îi ziceam: ce te sculaşi femeie cu noaptea-n cap, să baţi capul omului.
PROFESORUL *(preocupat, uitându-se la ceasul din perete şi pe urmă la al lui):* Numai de n-ar întârzia.
ŞEFUL: Dar de ce? E o chestie importantă?
PROFESORUL *(evaziv):* Da... Vezi...
ŞEFUL: Fac prinsoare că iar e vorba de o carte.
PROFESORUL *(ca şi cum s-ar scuza):* Da.
ŞEFUL *(dojenitor):* Nu te mai laşi de cărţi dom' Profesor.
PROFESORUL: E o carte mai... Cum să-ţi spun eu? mai rară, mai deosebită... O comandasem de mult din străinătate. încă din astă iarnă. Credeam că nu mai vine, că nu se mai găseşte. Când ieri dimineaţa mi-a venit înştiinţare de la Bucureşti, de la librari, că a sosit. Şi atunci am rugat pe Pascu.
ŞEFUL: Şi n-ai avut răbdare să ţi-o aducă acasă. Venişi la gară să-i ieşi înainte.
PROFESORUL: O aştept de atâtea luni.
ŞEFUL: Patimă mare cărţile, dom' Profesor. Da, da, patimă mare. Nu te mai saturi de ele. Uite, chiar azi noapte, stăteam de vorbă cu judecătorul şi farmacistul. „Băiat bun Profesorul - zicea Lascu farmacistul - dar are un cusur; toată ziua cu nasu-n cărţi”.
PROFESORUL: Exagerează.

ŞEFUL: Ba chiar aşa e. Nu te vede omul la cafenea, sau la grădină, sau la bodegă... Să mai iei o ţuiculiţă. Să mai schimbi o vorbă. Să mai faci un pokeraş.
PROFRSORUL: Nu prea am timp.
ŞEFUL: Ei, bravo! îmi plăcuşi. Da' noi, cum avem?. Cum zicea şi d-ra Cucu; dacă într-un târg ca al nostru, noi intelectualii.
PROFESORUL (*s-a uitat din nou îngrijorat la ceasul lui apoi la cel din perete):* D-le Şef! Eu cred că ceasul d-tale stă.
ŞEFUL: Dar de ce?
PROFESORUL: La mine acum e 7 fără 14.
ŞEFUL: Zău!... *(Merge spre ceas şi pe urmă mişca limba cea mare a orologiului):* Cum trece vremea domnule!
PROFESORUL: Mai e mult până vine personalul?
ŞEFUL: Mai e. Întâi trece rapidul.
PROFESORUL: Care rapid?
ŞEFUL: Automotorul.
PROFESORUL: Aşa? Atunci. atunci am venit prea devreme. Mai am timp să mă duc şi să mă întorc.
ŞEFUL: Dar de ce să te duci? Mai bine stai aici să vezi cum trece rapidul, că e frumos.
PROFESORUL: Nu, nu, am treabă.
ŞEFUL: E plin de coconet şi de domnişori spilcuiţi. Se duc la Sinaia să joace la ruletă.
PROFESORUL: Las' că mă întorc. Mă-ntorc *(lese).*

(Aproape în acelaşi timp pe peron, dinspre stânga, se vede prin fereastra Ichim, magazionerul, cu un cărucior ceferist. Profesorul şi Ichim se întâlnesc cam în dreptul uşii. Profesorul dispare prin stânga, Ichim se opreşte în faţa uşii rămasă deschisă.)

SCENA III

ŞEFUL - ICHIM - ŢĂRANUL (la ghişeu)

ICHIM *(din prag):* Dom' Şef! A zis cucoana să-mi daţi bani, că se duce la târguit.
ŞEFUL: Cât?
ICHIM: A zis că cinci sute.
ŞEFUL: 500? *(Deschide un sertar, se uită înăuntru şi pe urmă-l închide):* Să lase pe mâine, că e zi-ntâi şi primim leafa.
ICHIM: A zis c-acum. că dumneaei se duce în târg şi că mâine nu poate, că vine cucoana lu' domnu Lascu, în vizită.
ŞEFUL: Ei drăcie. *(Deschide încă odată sertarul, se mai uită odată înăuntru, îl închide la loc):* Ichim! N-ai tu nişte bani mărunţi până mâine.
ICHIM: N-am, să trăiţi dom' Şef. Că m-aţi pus ieri de-am plătit raţa, aia de-a călcat-o acceleratul.
ŞEFUL: De, Ichim, ce să-ţi fac. Regulamentul. Regulamentul înainte de toate.
ICHIM *(mormăind, mai mult pentru el):* Şi barem s-o fi mâncat.
ŞEFUL *(s-a căutat prin buzunare, a mai deschis odată sertarul şi pe urmă, aducându-şi aminte, se duce spre ferestruica ghişeului, ridică oblonul, scoate capul şi strigă):* Ei! Nu e nimeni la bilete? S-a deschis casa. *(Îşi trage capul înapoi şi lasă jos oblonul):* Ascultă, Ichim, parcă era unul adineaori, care voia să cumpere un bilet. Ia vezi, unde a dispărut, *(În momentul acesta se aud bătăi în ferestruică).* Ba stai, parcă s-a întors. *(Ridică din nou oblonul):* Ce vrei, omule?
ŢĂRANUL *(introducându-şi capul):* Păi să-mi daţi un belet.
ŞEFUL: Până unde?
ŢĂRANUL: Până la Jirovăţ. Câte parale face?

ŞEFUL: 380 cu clasa 3-a. Ori vrei a doua?
ŢĂRANUL: Ba m-a ferit Dumnezeu. Cât ziceaţi?
ŞEFUL: 380.
ICHIM: Dom' Şef. Nu ajunge. 500 a zis cucoana.
ŞEFUL: Mai bine să-ţi dau un bilet pentru Imoasa. 509 lei. Ce să cauţi la Jirovăţ?
ŢĂRANUL: Păi am nişte opinci de vânzare. Şi am un cumătru la Jirovăţ de are prăvălie.
ŞEFUL: Da' la Imoasa n-ai niciun cumătru?
ŢĂRANUL: Ba am şi acolo, că eu de felul meu...
ŞEFUL *(tăindu-l scurt):* Atunci să-ţi dau pentru Imoasa. (A *şi scos un bilet din raftul cu cartoane, îl stampilează la maşină, şi i-l dă):* 509 lei.
ŢĂRANUL: 509? Păi eu aveam treabă la Jirovăţ.
ŞEFUL: Nu-i nimic. Te dai jos la Jirovăţ, îţi faci treburile acolo şi p-ormă a doua zi te urci în tren şi mergi mai departe, la Imoasa.
ŢĂRANUL: Da' ce să fac la Imoasa?
ŞEFUL: Nu zici că ai un cumătru?
ŢĂRANUL: Ba am.
ŞEFUL: Atunci ce mă mai ţii de vorbă. Scoate banii şi pleacă sănătos.
ŢĂRANUL *(numărând banii):* 400... 500... şi patru, şi şase şi 9...
ŞEFUL *(a luat banii şi aproape instantaneu a lăsat oblonul în jos):* Dă-i cucoanei banii, Ichim.
ICHIM: Am înţeles, dom' şef. *(Iese, îşi ia căruciorul şi dispare pe peron în dreapta. Se aud bătăi în oblonul ghişeului Şeful ridică oblonul).*
ŞEFUL: Ce mai e? Ce mai vrei?
ŢĂRANUL: Da' dac-o fi să plec la Imoasa, trebuie alţi bani?
ŞEFUL: Nu. Îl vizezi pe ăsta la gară.
ŢĂRANUL: Aha! Care vasăzică... *(Şeful nu-l mai lasă să termine şi trage oblonul).*

SCENA IV

ŞEFUL - DOMNIŞOARA CUCU

Telegraful bate. Şeful urmăreşte panglica hârtiei. Prin fereastra se vede trecând pe peron, dinspre stânga, d-ra Cucu.

ŞEFUL *(bătând în geam):* Săru'mâna, d-ră Cucu.

D-ra CUCU: Bună ziua, domnu Ispas. *(Trece prin faţa uşii spre dreapta, continuându-şi plimbarea pe peron).*

ŞEFUL *(se ridică de la masă, se apropie de orologiul din perete, muta minutarul la 7 fix):* Cum trece vremea dom'le! *(Iese pe urmă în prag):* Cald! Cald al dracului domnişoară Cucu.

D-ra CUCU: Ba aici, la d-ta, la gară, parcă-i mai răcoare.

ŞEFUL: Aşi. Ţi se pare. Nici n-ai zice că suntem în Mai. S-a înserat şi uite ce zăpuşeală. Parc-am fi în Iulie.

D-ra CUCU: Dar ce-am auzit, d-le Ispas? Ţi-a călcat ieri rapidul un curcan?

ŞEFUL: Cum?

D-ra CUCU: Aşa mi-a spus azi dimineaţă, la şcoală, în cancelarie, M-me Voinea, de Ştiinţe Naturale. Zicea c-a aflat bărbatu-său de la poştă, că-i spusese dirigintele.

ŞEFUL: Da' de unde, d-ră Cucu? Mai întâi n-a fost rapidu. A fost acceleratul. Şi pe urmă nu era curcan. Era raţă.

D-ra CUCU: Ia te uită cum exagerează lumea!

ŞEFUL: O raţă pestriţă, cu ciocul sur. A făcut-o nevastă-mea pe varză, azi la prânz. O minune!

D-ra CUCU: Da parcă tot a fost o chestie cu un curcan? Sau curcă era?

ŞEFUL: Ei! Acu trei săptămâni, după Rusalii. Pe aia o călcase un tren de marfă.

(Toată această convorbire a avut loc în fundul scenei, Şeful fiind în pragul uşii, iar d-ra Cucu pe peron, în faţa uşii).

D-ra CUCU *(cu o mişcare bruscă de alarmă, intră în birou)*: O elevă!

ŞEFUL: O elevă?

D-ra CUCU: Mi se pare că e Zamfirescu. Zamfirescu dintr-a şasea.

ŞEFUL: Treci după uşe, să nu te vadă. Să n-o sperii.

D-ra CUCU *(se trage pe lângă perete şi duce degetul la gură):* Ssst!

ŞEFUL: Lasă-mă pe mine să văd. *(Iese pe peron şi se uită în dreapta şi în stânga cu un aer de prefăcută indiferenţă. Pe urmă se întoarce):* Aşi! Ţi s-a părut. Nu e nimeni.

D-ra CUCU: Dac-o prind, o dau afară din şcoală.

ŞEFUL: Prea eşti aspră.

D-ra CUCU *(ritos):* O dau afară. Am spus de o mie de ori că nu e voie să vie la gară. Am pus şi afiş la cancelarie. Ce e dezmăţul ăsta? Una, două, hai la gară.

ŞEFUL: Ei! Le place şi lor că e mai răcoare.

D-ra CUCU: Las' că ştiu eu ce le place. Le place să se zgâiască la ferestrele vagoanelor şi să-şi facă semne cu bucureştenii. *(Sună telefonul).*

ŞEFUL *(ridicând receptorul):* Alo!... Da... linia întâia... Salut... *(Închide telefonul):* Vine automotorul de Sinaia. I-a dat drumul de la canton. *(Ia din cuier chipiul şi-l pune pe cap).*

D-ra CUCU: Automotorul ăsta e un scandal. De când l-au pus in circulaţie, nu mai am linişte în cursul superior. Toate fetele şi-au pierdut capul.

ŞEFUL: Şi nici măcar nu opreşte la noi. Ce-ar mai fi dac-ar opri?

D-ra CUCU *(indignată):* Să oprească? N-avem nevoie. Nu ne trebuie.

ŞEFUL: Tren de lux, d-ră Cucu. Nu se uită el la noi.

D-ra CUCU: Tren de pierzanie. Plin de jucători de ruletă şi femei. uşoare.

ŞEFUL: Asta aşa zic eu. Miroase a parfum când trece.

D-ra CUCU: Nu ştiu a ce miroase, dar într-un oraş cum se cade n-ar trebui să se permită. Eu l-aş pune să treacă noaptea şi cu perdelele trase.

ŞEFUL: Ba eu drept să spun, îmi pare rău când îl văd aşa, numai cum îmi zboară prin 'naintea ochilor... Şi eu stau cu mâna la chipiu.

D-ra CUCU *(reprobatoare):* Stai cu mâna la chipiu?

ŞEFUL: Ce să fac? Regulamentul!... *(După o secundă, vindicativ):* Nu dă Dumnezeu o iarnă cu zăpadă mare, să se împotmolească p-aici pe la noi. I-aşi da pe toţi jos din tren şi le-aşi pune lopata în mână, să cureţe linia.

D-ra CUCU: Aşa le-ar trebui.

ŞEFUL: Ehei! Câte d-astea am văzut eu... Eram de serviciu la Deduleşti, pe linia Făurei, acum vreo 20 de ani. Linie inundabilă. Ei, şi-ntr-o toamnă, aşa cam prin Noemvrie. *(Se aude de departe un şuierat ascuţit. Şeful se întrerupe):* I-auzi-l că vine. *(Iese pe peron. Zgomotul trenului se apropie. D-ra Cucu dă să iasă şi ea pe peron, dar în prag tresare, a văzut ceva... face un pas înapoi şi scoţând numai vârful nasului afară, rămâne într-o atitudine încordată de pândă. Un zgomot ritmat de roţi şi pistoane creşte, se apropie, devine asurzitor: cu o iuţeală de fulger şi cu un ţipăt scurt de locomotivă, trece prin fund, trenul automotor. Prin fereastră se vede din spate, şeful, salutând smirnă. Câteva secunde după trecerea monstrului, nicio mişcare. Se aude doar zgomotul roţilor depărtându-se, şeful dispare din dreptul ferestrei spre stânga.*

SCENA V

D-ra CUCU - ELEVA

D-ra CUCU *(făcând un pas pe peron):* Zamfirescu! *(Formidabilă):* Stai pe loc, Zamfirescu... Ia vino aici domnişoară. Mai aproape! Mai aproape, n-auzi? *(Prin fereastră se vede ivindu-se din stânga o fată de şcoală în uniformă. Abia îndrăzneşte să se apropie de teribila d-ră Cucu, care a rămas în faţa uşii şi-i face semn cu degetul):* Prin urmare, de astea-mi eşti d-ta? Aici îţi faci d-ta veacul? La gară, ai? La gară!

ELEVA *(pierdută):* Domnişoară...

D-ra CUCU: Taci! *(Din dreapta se iveşte Ichim împingând căruciorul lui ceferist. D-ra Cucu cu un gest scurt îi arată elevei uşa biroului):* Intră înăuntru... *(Fata ezită):* Intră înăuntru, n-auzi? (O *împinge înăuntru. Intră şi ea, trage uşa):* Ce cauţi aici?

ELEVA *(pe jumătate moartă):* Dom'şoară vă rog.

D-ra CUCU: Taci! *(Răspicat):* Ce cauţi aici?

ELEVA: Dom'şoară vă rog.

D-ra CUCU: Taci! Nenorocito. Să n-aud o vorbă. Unde ţi-e numărul?

ELEVA *(inocentă şi speriată):* Numărul?

D-ra CUCU *(apucând-o de mâneca stângă a şorţului):* Da, numărul. Te faci că nu ştii? Ce număr ai?

ELEVA: 218.

D-ra CUCU: Şi unde e?

ELEVA: A, a, a căzut.

D-ra CUCU: L-ai prins în copci, Zamfirescu!

ELEVA: Dom'şoară vă rog.

D-ra CUCU: Taci! *(Caută în buzunărelul de sus al şorţului şi scoate de sus un petec de stofă):* L-ai prins în copci! Şi de când porţi d-ta gamenul pe o ureche? Şi şorţul pe

talie! *(Cu fiecare cuvânt îi corectează ţinuta):* Unde te trezeşti? La bal?

SCENA VI

D-ra CUCU - ELEVA - PROFESORUL

PROFESORUL *(deschide uşa, dă să intre, dar se opreşte în prag):* Pardon. *(Vrea să plece).*

D-ra CUCU: Stai, stai, domnu Miroiu. Stai să vezi cu ochii d-tale.

PROFESORUL *(intrând):* S-a întâmplat ceva? Ce s-a întâmplat?

D-ra CUCU: Ce s-a întâmplat? Mă mai întrebi ce s-a întâmplat? *(Cu un calm zdrobitor):* Adineaori a trecut automotorul şi am prins-o pe dumneaei *(gest acuzator)* pe peron.

PROFESORUL *(blând):* Chiar pe peron?

D-ra CUCU *(zdrobitor):* Chiar pe peron.

PROFESORUL: Poate. Poate că n-a ştiut.

ELEVA *(o licărire de speranţă).* Să vedeţi, domnule profesor.

D-ra CUCU: Taci! *(către profesor).* N-a ştiut? Cum n-a ştiut? *(Către elevă):* Cum n-ai ştiut, Zamfirescu? N-am pus afiş la şcoală, negru pe alb? Nu l-ai copiat pe caiet de 75 de ori? Nu l-aţi învăţat pe dinafară în ora de educaţie? *(Schimbare de ton. Brusc. Poruncitor):* Ce scrie în afiş, Zamfirescu?

ELEVA *(ca o lecţie):* „E interzis elevelor din cursul inferior şi mai ales din cursul superior...”.

D-ra CUCU: Mai ales!

ELEVA: ...să se plimbe la gară ziua sau seara, dar mai ales...

D-ra CUQU: Mai ales?
ELEVA: ... în orele când trece automotorul”.
D-ra CUCU *(cruntă):* Ei?
PROFESORUL *(mai slab, mai neconvins):* Ei?
D-ra CUCU: Ce cauţi la gară, Zamfirescu?
ELEVA: Să vedeţi, dom'şoară.
D-ra CUCU: Taci!
PROFESORUL: Dac-o întrebi, las-o să răspundă.
D-ra CUCU: Ce să răspundă? Ce să răspundă? *(Către elevă):* Poftim, răspunde.
ELEVA *(năucită):* Ce să răspund?
D-ra CUCU: Ce cauţi aici? De ce ai venit?
ELEVA: Să vedeţi dom'şoară... Mama... Vreau să spun tata... Adică o mătuşă a mea... O scrisoare... Un colet, da un colet.
PROFESORUL *(ca sa pună capăt zbuciumului):* Nu te mai osteni. Să-ţi spun eu de ce ai venit. Pentru că-ţi place să vii la gară. Îţi place să te uiţi când trec trenurile. *(Omeneşte, simplu):* Nu-i aşa?
ELEVA *(izbucneşte în plâns).*
D-ra CUCU: Plângi Zamfirescu. Plângi că ai de ce plânge. Ai să vezi tu mâine după conferinţă. Te dau afară.
ELEVA *(între lacrimi şi sughiţuri):* Dom'şoară vă rog.
D-ra CUCU: Taci! Şterge-ţi ochii. Pleacă. Du-te acasă. *(Fata plângând face un pas spre uşă).* Stai! Stai să nu te vadă cineva. Ne mai faci de râsul târgului. *(Iese pe peron şi se uită atent în dreapta şi-n stânga. O ia spre stânga, pe lângă fereastră şi dispare câteva secunde).*
PROFESORUL *(care a rămas singur cu eleva):* D-ră Zamfirescu, nu e poate momentul să ţi-o spun, dar teza d-tale pe al treilea, la cosmografie, este... este mizerabilă, inadmisibilă. *(Ca un dureros reproş personal):* Se poate, domnişoară, să spui d-ta, că Orion este o planetă? Că Jupiter este un satelit? Şi Cometa lui Halley o stea căzătoare?

D-ra CUCU *(întorcându-se):* Nu e nimeni. Pleacă repede. Să te duci drept acasă. Ne socotim noi mâine dimineaţă, Zamfirescu Eleonora. *(Îi arată uşa cu un gest neiertător. Fata iese plângând mereu).*

SCENA VII

D-ra CUCU - PROFESORUL

D-ra CUCU: Ai văzut d-le profesor de matematici?
PROFESORUL *(timid)*: Am văzut.
D-ra CUCU: Ce dezordine! Ce scandal! Când eu strig în conferinţă că se duce şcoala de râpă, d-ta taci.
PROFESORUL: D-ră Cucu.
D-ra CUCU *(intransigentă):* Nicio domnişoară Cucu. D-ta taci şi stai cu nasul în cărţi şi-ţi vezi de stelele şi cometele d-tale.
PROFESORUL *(timid, modest):* Studiez.
D-ra CUCU: Studiezi?! De asta eşti d-ta profesor? Ca să studiezi?
PROFESORUL: Cred că da.
D-ra CUCU: Şi între timp elevii şi elevele îşi fac de cap. Ce dezmăţ! Ce perversitate!
PROFESORUL: Perversitate? Exagerezi.
D-ra CUCU: Exagerez? Poţi d-ta să-mi spui ce caută fata asta la gară?
PROFESORUL *(după o tăcere de o secundă, foarte serios):* D-ră Cucu! D-ta ai fost vreodată la mare?
D-ra CUCU: Am fost la nămol, la Tekirghiol.
PROFESORUL: Nu la nămol. La mare ai fost?
D-ra CUCU *(bănuitoare):* Ce vrei să spui cu asta?

PROFESORUL: Într-un târg de provincie ca al nostru... gara este... marea. Este portul, necunoscutul, depărtarea.

D-ra CUCU *(plat):* Ce depărtare?

PROFESORUL: Este dorul de a pleca, de a fugi.

D-ra CUCU: De a pleca? De ce să pleci? Unde să pleci?

PROFESORUL: În altă parte. În altă lume.

D-ra CUCU *(severa):* Domnule Profesor, dacă astea sunt lecţiile pe care d-ta le dai elevelor, în orele d-tale, atunci să-mi dai voie să-ţi spun.., dă-mi voie să-ţi spun... (Se *aude un şuierat de locomotivă şi un zgomot de tren).*

ŞEFUL *(apărând o secundă în prag):* Personalul. Vine personalul.

PROFESORUL *(cu o tresărire de emoţie):* Vine. *(Iese precipitat).*

D-ra CUCU *(singură în scenă):* Auzi d-ta. Necunoscutul? Depărtarea. *(Iese si ea pe peron).*

SCENA VIII

ŞEFUL - ICHIM

Din stânga, fund, intră pufăind în gară, mai puţin formidabil ca automotorul, trenul personal. Locomotiva trece şi dispare în dreapta, într-un ritm descrescând, până se opreşte. Prin fereastra şi geamul uşii, se vede un vagon sau două. Mişcare pe peron. Ichim, care trece cu căruciorul. Ţăranul care aleargă să-şi găsească vagonul. Se aude vocea lui „Unde e glasa tria?”. Paşi şi voci nedistincte. Vocea profesorului. „Domnu Pascu”! „Nu l-ai văzut pe d-1 Pascu?”. Zgomot de tampoane. Un şuierat. Trenul se pune din nou în mişcare, încet, greoi, pe urmă din ce în ce mai repede.

ŞEFUL *(din prag, în timp ce ultimele vagoane trec şi dispar):* Il terminarăm şi pe ăsta, Ichim.
ICHIM: Îl terminarăm, dom' şef.
ŞEFUL: Să mai treacă şi acceleratul de Braşov şi am scăpat.
ICHIM: Adevărat. *(Ichim dispare spre stânga, şeful intră în birou, îşi scoate chipiul, îl pune în cui, pe peron oarecare forfoteală continuă, siluete de călători cari se îndreaptă spre ieşire, spre stânga).*

SCENA IX

ŞEFUL - PASCU

PASCU *(încărcat de valize, oprindu-se în prag):* Salutare domnu şef.
ŞEFUL: Bine-ai venit domnu Pascu.
PASCU: Cucoana-i aici?
ŞEFUL: E în târg. Adineaori a plecat.
PASCU: Aveam o vorbă cu dumneaei. I-am adus tot ce mi-a spus.
ŞEFUL: Intră, intră.

(Pascu-şi lasă o parte din valize afară şi intră înăuntru cu una singură).

PASCU: Ia să vedem *(deschizând valiza).* Numai să găsesc. C-am avut atâtea.
ŞEFUL: Ce se mai aude în Capitală?
PASCU: Cald. Cald al dracului.
ŞEFUL: De! Nu-i ca aici, ca la noi.

PASCU: Ce tot stai să vorbeşti! Aici e rai. Raiul pe pământ. *(Scoate din valiză un pachet).*
ŞEFUL: Asta e pachetu' nevesti-mi?
PASCU: Nu, nu. E al lui domnul Miroiu, profesorul.
ŞEFUL: Că bine zici. *(Iese în prag, se uită în dreapta şi în stânga pe peron):* Dom' Profesor! Dom' Profesor! Ia, vezi, Ichime, unde-i domnu Miroiu. Că era adineaori pe-aici. *(Către Pascu, reintrând):* Te aştepta.
PASCU *(tainic):* Dom'le Şef! Ce crezi d-ta că e în pachetul ăsta?
ŞEFUL: Păi ce să fie? O carte.
PASCU: Carte, carte! dar ce fel de carte? *(Misterios):* Ştii câţi bani costă? 22 de mii de lei.
ŞEFUL: Câţi?
PASCU: 22 de mii.
ŞEFUL: Fugi d'acolo. Nu se poate.
PASCU: Pe ochii mei. *(Explicând repede):* A fost profesorul aseară la mine şi mi-a numărat în mână 22 de mii de o mie. 22.
ŞEFUL (îngrijorat): Dar ce carte să fie?
PASCU: Păi ştiu eu? Cum mi-a dat-o librarul din Bucureşti, aşa i-am adus-o, mi-era şi frică, zău. Auzi d-ta? 22 de mii.
ŞEFUL: 22 de mii!

SCENA X

ŞEFUL - PASCU - PROFESORUL - apoi D-ra CUCU

PROFESORUL *(vine grabnic din stânga, pe peron, trece prin faţa ferestrei, intră):* Domnu Pascu. Aici erai? Credeam că n-ai venit!
PASCU: Se poate, dom' Profesor?

PROFESORUL: Te-am căutat pe peron, afară, la trăsuri.
PASCU: Învălmăşeală mare.
PROFESORUL *(încet îngrijorat):* Ai adus?
PASCU *(întinzându-i pachetul):* Poftim.
PROFESORUL *(luând pachetul, rămâne o secundă nemişcat).* Mulţumesc... Da... Mulţumesc... (Se *uită la pachet, pe urmă la cei doi. Pe urmă trecând spre stânga, aproape de fereastră, la lumină, desface repede pachetul şi scoate de acolo un volum mare, pe care-l răsfoieşte cu înfrigurare, ca şi cum ar căuta o anumită pagină, un anumit lucru. Şeful şi Pascu schimbă priviri intrigate).*
PASCU *(scoţând din validă un alt pachet):* Uite şi pachetul cucoanei d-tale, dom' Şef. L-am învelit în hârtie albastră, să nu le-ncurc.
ŞEFUL: Bravo! Să trăieşti. îmi pare rău că nu e nevastă-mea aici, că te opream la masă. Avem o raţă pe varză o minune! A rămas de la prânz.
PASCU: Las-o pe altădată, că acuma sunt grăbit. Nu vezi câte bagaje am?
ŞEFUL *(ieşind în prag):* Ichime! Ichime! Ia pune mâna pe geamandanul lui domnu Pascu şi du-l la trăsură.

(Ichim vine din stânga, ia geamandanele lăsate pe peron în faţa uşii şi dispare tot în stânga. In acel timp, din dreapta, pe peron, apare d-ra Cucu.)

PASCU: Săru' mâna d-ră Cucu. Să pofteşti mâine la magazin. Am adus noutăţi.
D-ra CUCU: Nu mai calc în magazinul d-tale. Ai vândut fetelor dintr-a opta ruj de buze.
PASCU: Păi de! domnişoară Cucu. Eu sunt magazin general. Vând de toate şi la toată lumea.
D-ra CUCU: Las' că discut eu cazul d-tale. *(Ameninţătoare):* În conferinţă!

PASCU: Îmi pare rău. Eu sunt magazin general. Vă salut. Mă duc. Dom' Profesor Miroiu? Nu veniţi în târg? Vă duc cu trăsura.

PROFESORUL *(cufundat în lectură, o clipă nu aude nimic. Pe urmă abia tresare, parcă l-ar fi strigat cineva din somn):* Cum? *(Privire vagă, năucită, apoi se reîntoarce la cartea lui).*

PASCU *(schimbă o nouă privire nedumerită cu şeful şi ridică din umeri):* 22 de mii.

ŞEFUL: 22.

PASCU: Am plecat. M-am dus. Vă salut.

ŞEFUL: Salutare, dom' Pascu, salutare. *(Pascu pleacă prin stânga).*

D-ra CUCU: Mă duc şi eu. Dar am o rugăminte, domnule Ispas.

ŞEFUL: La ordin.

D-ra CUCU: Dacă vezi o elevă de-a noastră, ia-i numărul.

ŞEFUL: Îl iau. Dar nu mai stai la acceleratul de Sinaia?

D-ra CUCU: Nu că e târziu. Şi uite, se întunecă. *(Într-adevăr, de câteva clipe lumina a început să scadă):* Domnule Miroiu. Mergi în oraş? *(Profesorul nu aude. E absorbit de lectură).*

ŞEFUL *(încet):* D-ră Cucu! Ştii d-ta ce carte citeşte profesorul?

D-ra CUCU: De unde să ştiu? *(Cu dispreţ):* O carte de-ale lui.

ŞEFUL: Ştii cât costă? Ştii câţi bani a dat pe ea? *(Tăcere pentru a-şi pregăti lovitura).* 22 de mii de lei.

D-ra CUCU *(speriată):* Nu mai spune.

ŞEFUL: Pe ochii mei *(Repede, explicaţii):* Mi-a spus Pascu că el i-a adus-o de la Bucureşti, 22 de mii. 22 de hârtii de câte o mie.

D-ra CUCU: E nebun.

ŞEFUL: Nu e lucru curat.

D-ra CUCU *(făcând un pas):* Stai că-l întreb.

ŞEFUL *(oprind-o):* Nu. Lasă-mă pe mine. Îl descos eu. Cu binişorul.
D-ra CUCU: 22 de mii! Ce-o să fie mâine în cancelarie.
ŞEFUL: În cancelarie? Ce-o să fie în tot târgul!
D-ra CUCU: Eu nu mai stau. Nu, nu mai stau. La revedere, domnu Ispas. *(O ia repede spre stânga):* 22 de mii. *(Trece prin faţa ferestrelor, dispare.*

SCENA XI

ŞEFUL - PROFESORUL

Profesorul a rămas lângă fereastră cu totul cufundat în carte. Nu aude nimic, nu vede pe nimeni. Lumina a scăzut şi mai mult. Şeful îl priveşte în tăcere câteva secunde, pe urmă se apropie de el.

ŞEFUL *(încet, cum ar trezi pe cineva din somn, îl bate pe umăr):* Dom' Profesor? Să-ţi aprind lampa.
PROFESORUL *(tresărind, năuc):* Cum?
ŞEFUL: Zic, să-ţi aprind lampa. S-a întunecat.
PROFESORUL: Nu, că mă duc.
ŞEFUL: Dar de ce? Stai aici liniştit.
PROFESORUL *(strângând în mâini cartea, cu oarecare nelinişte):* Am de lucru. Am de citit.
ŞEFUL: Tocmai d-asta zic şi eu. Iţi aprind lampa... şi nu te turbură nimeni. *(Aprinzând o lampă de petrol, cu abajour de pe birou):* Mergem împreună mai târziu... Te duc eu în oraş. Ei, ia şezi... şezi.
PROFESORUL *(puţin năucit, ezită... parcă ar pleca, dar cercul galben de lumină al lămpii îl atrage, deschide cartea din nou, o răsfoieşte înfrigurat).*
ŞEFUL *(se îndreaptă spre uşă şi strigă din prag):* Ichim! vezi de lampioane. Şi aprinde felinarul pe peron.

Acuma pică acceleratul şi ne găseşte cu felinarul stins... *(Reintră, se apropie de profesor şi se uită peste umărul lui în carte):* Frumoasă carte, dom' Profesor?

PROFESORUL *(tresărind):* Cum?

ŞEFUL: Zic, frumoasă cartea pe care-o ceteşti?

PROFESORUL *(evaziv):* O carte veche.

ŞEFUL: De! Cărţile ca vinul. Cu cât îs mai vechi, cu atât îs mai ale dracului. Aveam şi eu una mai de mult, cu poze. Tu! Ce poze! A d-tale are poze?

PROFESORUL: Da. Adică nu. Nişte planşe, nişte hărţi.

ŞEFUL *(schimbare de* ton): Dom' Profesor! Să nu te superi că te-ntreb. E adevărat?

PROFESORUL: Ce?

ŞEFUL: 22.000 ai dat pe ea?

PROFESORUL: De unde ştii?

ŞEFUL: Păi dacă n-oi şti eu, cine să ştie? Nu stau toată ziua aici la gară? 22?

PROFESORUL *(simplu):* Da.

ŞEFUL: Păi nu e mult?

PROFESORUL; Este. Dar, ce era să fac? Aveam nevoie de ea.

ŞEFUL: Ce-o să spună lumea în târg?

PROFESORUL: Ce să spună?

ŞEFUL: Păi de! 22 de mii sunt bani. Şi, ca omu', te întrebi? De unde?

PROFESORUL: Am strâns. Economii, lecţii particulare. De ani de zile aştept. *(Puţin jenat)* Şi m-am şi împrumutat.

ŞEFUL *(dojenitor):* Păi vezi!

PROFESORUL: Dar mâine e întâi, iau leafa de la liceu, şi plătesc.

ŞEFUL: Patimă mare, dom' Profesor... *(Cu alt ton):* Da barem face? Ce scrie în ea? Despre ce e vorba?

PROFESORUL *(bănuitor, se ridică):* E târziu... Mă duc.

ŞEFUL: Aşteaptă, frate, că mergem împreună. Numai să treacă acceleratul şi închid prăvălia.

PROFESORUL: Închizi?

ŞEFUL: Adică, vorba vine. Până la noapte, la 11,35 nu mai am niciun tren. Şi pe urmă-mi ţine locul Antoniu, impiegatul.

(Între timp lumina a scăzut mult. Peronul aproape nu se mai vede prin fereastră. Se desluşeşte totuşi umbra lui Ichim, care apare din stânga, cu un baston de lampagiu fi se opreşte în fata felinarului).

SCENA XII

ŞEFUL - PROFESORUL - ICHIM

ŞEFUL *(ieşind în prag):* Ichim! Ai şters lampa?
ICHIM *(pe peron aprinzând lampa):* Şters.
ŞEFUL: Gaz e destul? Te-ai uitat bine?
ICHIM: E plină dom' şef, că numai ieri am turnat. Tocmai bine arde nană dimineaţa.
ŞEFUL: Raţele le-ai închis?
ICHIM: Închis.
ŞEFUL: Le-ai numărat. Nu lipseşte niciuna?
ICHIM: Lipseşte aia de-aţi mâncat-o dv. la prânz. Şi am plătit-o eu.
ŞEFUL *(trecând peste aceasta chestiune penibilă):* Bine, bine... *(Un şuierat depărtat de tren).*
ICHIML l-auzi-l cum şuieră. I-a dat drumul de la canton.
ŞEFUL *(reintră în birou, îşi ia chipiul din cui):* Vine acceleratul, dom' Profesor.
PROFESORUL *(care din nou se cufundase în cartea lui):* Cum?
ŞEFUL: Zic, vine acceleratul.
PROFESORUL *(preocupat de cu totul alte lucrări):* Dom'le şef, n-ai cumva o lupă?

ŞEFUL: O lupă? Da de ce?
PROFESORUL: Îmi trebuie mie.
ŞEFUL: N-am. De unde să am?
PROFESORUL: Dar o bucată de hârtie.
ŞEFUL: Câtă vrei. Poftim *(Îi dă de pe masă o foaie de hârtie):* Eu mă duc să primesc acceleratul şi mă-ntorc.
PROFESORUL: Stă mult?
ŞEFUL: Aşi! Nu urcă nimeni, nu coboară nimeni... Mă şi-ntreb de ce mai opreşte.

(Iese pe peron şi trage uşa după el. Profesorul rămâne la masă, aplecat peste carte. Din când în când îşi duce mâna dreaptă la ochi şi se uită în carte, ca prinţi un ochean. Din când în când notează cu febrilitate ceva pe hârtie.

SCENA XIII

PROFESORUL - ŞEFUL - CONDUCTORUL - NECUNOSCUTA

Zgomot de tren se apropie mereu mai puternic. Şuierat ascuţit de locomotivă, roţi, tampoane etc. Prin geamul uşii şi prin fereastră se vede cum intră în gară, de la dreapta la stânga (în sens invers decât cele două trenuri precedente), trenul accelerat. Ochiul roşu al locomotivei dispare repede spre stânga. Vagoane cu ferestre luminate defilează în viteză descrescândă până ce trenul se opreşte. Un zgomot de tampoane ciocnite şi pe urmă câteva secunde de tăcere completă. Se aud apoi paşi grăbiţi pe peron. Cineva deschide uşa. E conductorul trenului.

CONDUCTORUL *(din prag):* Domnu Şef! Domnu Şef! *(Profesorul tresare, ridică capul).*

ŞEFUL *(de pe peron, trecând prin faţa ferestrei):* Aicia sunt. Ce s-a întâmplat?

CONDUCTORUL *(A dispărut din prag. Vocile vin din semiobscuritatea peronului):* Un călător fără bilet. Nu vrea să plătească. Nu vrea să se legitimeze.

ŞEFUL: Unde e?

CONDUCTORUL: Daţi-vă jos, coniţă. Daţi-vă jos.

ŞEFUL: Poftiţi aici la lumină... (Din *întunericul peronului se desprinde brusc o arătare albă. E o femeie tânără, în rochie albă de seară, cu braţele albe, foarte decoltată. O poşetă într-o mână, un voal albastru în cealaltă. Profesorul tresare. Pentru prima oară ridică cu adevărat ochii în carte. Privire încremenită).*

NECUNOSCUTA *(intrând):* Ce vreţi cu mine? De ce m-aţi dat jos din tren?

ŞEFUL *(intrând după ea):* Dv. aveţi bilet?

CONDUCTORUL N-are.

ŞEFUL *(erarhic, superior):* Lasă-mă domnule să întreb. *(Către călătoare):* Aveţi bilet?

NECUNOSCUTA: N-am.

ŞEFUL: Atunci trebuie să plătiţi.

NECUNOSCUTA: Ce?

ŞEFUL: Biletul.

CONDUCTORUL: Şi amenda.

ŞEFUL: Sigur. Şi amenda.

NECUNOSCUTA: Am plătit.

ŞEFUL: Cum?

NECUNOSCUTA: Da. Am plătit.

ŞEFUL: Cui.

NECUNOSCUTA: Dumnealui

ŞEFUL *(conductorului):* Auzi, dom’le ce spune; că a plătit.

CONDUCTORUL: Vorbă să fie. Uitaţi-vă ce mi-a dat. *(Îi întinde şefului câteva fise rotunde).*

ŞEFUL *(cercetându-le):* Ce e asta? *(Citind):* „Cazinoul din Sinaia” „Bun pentru lei douăzeci. Bun pentru lei o sută, bun pentru lei douăzeci”. *(Nedumerit):* Ce sunt astea?

NECUNOSCUTA: Fise de la Cazinou. Am uitat să le schimb, în grabă. Sunt de la ruletă.

ŞEFUL: Şi cu asta vrei d-ta să călătoreşti?

NECUNOSCUTA: E tot ce am. Nu sunt bune?

ŞEFUL: Ia ascultă doamnă, îţi atrag atenţia că aici te afli într-un birou public. Eu n-am timp. Trenul nu aşteaptă. Plăteşti sau nu.

PROFESORUL *(timid, făcând un pas):* Dacă n-are cu ce.

ŞEFUL: Dacă n-are cu ce, să stea acasă. *(Către Conductor):* În ce clasă ai găsit-o dom’le?

CONDUCTORUL: Întâia. Se închisese singură într-un compartiment şi nu voia să lase pe nimeni înăuntru.

NECUNOSCUTA *(simplu):* Mă durea capul.

ŞEFUL: Poftim! Umblă cu clasa întâia, o doare capul şi n-are bilet. *(Către Conductor):* Urcă-te dom’le în tren şi dă-i drumul. Dumneaei rămâne aici.

NECUNOSCUTA: Unde aici?

ŞEFUL: Aici, în gară.

NECUNOSCUTA: Nici nu mă gândesc.

ŞEFUL: Doamnă!

NECUNOSCUTA *(către Conductor, tăindu-i drumul):* Să nu faci un pas: fără mine nu pleci.

CONDUCTORUL *(scoţându-şi ceasul din buzunar):* Am patru minute întârziere, coniţă. Nu mai pot să stau. Eu sunt accelerat.

NECUNOSCUTA: Fără mine nu pleci. M-auzi? *(Cu o mişcare bruscă se aşează în faţa uşii drept în prag):* Nimeni nu iese de aici fără mine.

PROFESORUL *(timid, ca si cum ar vrea să se disculpe, dar să şi protesteze împotriva acestei sechestrări):* Doamnă, eu, eu nu sunt.

NECUNOSCUTA: Ce nu eşti? Ce nu eşti? Nu v-ar fi ruşine. Trei bărbaţi şi o singură femeie. Mă daţi jos din tren în plină noapte, în plin câmp.

ŞEFUL *(jignit):* Daţi-mi voie. Aici nu e câmp.

NECUNOSCUTA: În plină pădure. Ce vreţi de la mine? Banii? Viaţa?

CONDUCTORUL *(încet către Şef):* E nebună.

NECUNOSCUTA *(exasperată, strigând):* Ce vreţi? Ce vreţi?

PROFESORUL: Doamnă.

CONDUCTORUL: Coniţă.

ŞEFUL: Lasă-mă pe mine şi la primul moment şterge-o. *(Către necunoscută):* Doamnă! Ne-aţi înţeles greşit. Noi n-avem de gând să vă oprim aici. Că ce să facem cu dv. aici?

NECUNOSCUTA: Atunci de ce m-aţi dat jos din tren?

ŞEFUL: Pentru o formalitate.

NECUNOSCUTA: Frumoasă formalitate!

ŞEFUL: Ce vreţi. Datoria. Regulamentul! Trebuie să facem un proces-verbal.

NECUNOSCUTA *(speriată, bănuitoare):* Proces! Mie? Proces!

ŞEFUL: Verbal. Numai aşa de formă. Scriem pe hârtie cum s-au petrecut lucrurile, semnaţi şi gata.

NECUNOSCUTA *(mereu bănuitoare):* Şi pe urmă?

ŞEFUL: Pe urmă plecaţi.

NECUNOSCUTA: Cu trenul sta?

ŞEFUL: Sigur. Vă aşteaptă.

NECUNOSCUTA *(după o secundă de îndoială, în care timp i-a privit pe toţi trei bărbaţi):* Atunci, atunci să semnez mai repede. Unde?

ŞEFUL: Poftiţi aici, la masă... *(Îi oferă un scaun. Femeia mereu cu aceeaşi expresie de prudenţă, de teamă, de nelinişte, se dezlipeşte de uşă şi vine spre locul indicat. Şeful face semn cu mâna conductorului să iasă.)*

PROFESORUL *(care abia acum înţelege stratagema, vrea să protestele):* Domnule Şef. Nu se poate.

ŞEFUL *(încet, energic):* Domnule Profesor, d-ta să nu te amesteci. Astea-s chestii de serviciu. *(Conductorul iese tiptil, neobservat):* Luaţi loc! Aici!
PROFESORUL *(vrea s-o prevină):* Doamnă! Doamnă!
ŞEFUL *(împiedecându-l):* Să vă dau o hârtie şi un toc. Să redactăm şi pe urmă să semnaţi.
NECUNOSCUTA: Semnez orice, dar mai repede.
ŞEFUL: Numaidecât. Numaidecât.

(Trenul a pornit între timp. În prima clipă femeea nu şi-a dat seama. Se aude fluieratul locomotivei).

NECUNOSCUTA *(tresărind):Ce* e asta? *(Zgomotul roţilor şi al tampoanelor se accentuează. Femeia se ridică brusc în picioare, cu o mişcare de spaimă, aleargă spre uşă cu un ţipăt):* Ce e asta? *(În prag se opreşte o secundă, privind buimăcită vagoanele luminate, care defilează spre stânga din ce în ce mai repede. Se rupe din această scurtă încremenire şi aleargă pe peron după tren. Rochia ei albă se vede trecând prin faţa ferestrei. Ultimul vagon se vede de asemenea prin fereastră, dispărând. Se aude de-afară strigătul ei disperat):* Opreşte. Opreşte. *(Un nou şuierat de locomotivă îi acoperă vocea).*

SCENA XIV

ŞEFUL - PROFESORUL - NECUNOSCUTA

Câteva secunde de nemişcare. Se mai aude doar zgomotul trenului depărtându-se. Pe urmă rochia albă se vede trecând pe peron prin faţa ferestrei de la stânga spre dreapta. Cu o expresie de oboseală, de tristeţe, de disperare, femeia apare în prag.

NECUNOSCUTA *(uitându-se buimăcită la cei doi bărbaţi şi pe urmă fixându-l pe şef, fără violenţă):* Canalie!
ŞEFUL *(ridică din umeri):* De! Doamnă.
NECUNOSCUTA *(mai mult pentru ea):* A plecat...
ŞEFUL: N-am ce face. Datoria. Regulamentul.
NECUNOSCUTA *(e sfârşită de oboseală, intră înăuntru, face câţiva paşi, cade pe scaun):* A plecat.
ŞEFUL *(instruind afacerea):* Numele dv. doamnă.
NECUNOSCUTA *(ridică spre el o privire nedumerită, absentă).*
ŞEFUL: Trebuie să încheiem procesul-verbal. Numele, domiciliul, vârsta, profesiunea.
NECUNOSCUTA *(Nu răspunde, n-a auzit, nu vede).*
ŞEFUL *(după o pauză):* Faceţi rău că nu răspundeţi. Eu proces-verbal trebuie să închei. Mă obligă regulamentul şi dacă nu răspundeţi, voi fi silit să m-adresez poliţiei. *(Cu intenţie):* Avem poliţie aici, măcar că suntem în câmp, cum ziceaţi adineaori.
PROFESORUL *(se aproprie de ea mişcat):* De ce nu răspundeţi? Doamnă? Cum vă cheamă?
NECUNOSCUTA: Lasă-mă. Lăsaţi-mă.
PROFESORUL: Cum vă cheamă? De unde veniţi?
NECUNOSCUTA: Lăsaţi-mă-ţi, spun. Sunt obosită.
PROFESORUL: Poate aveţi un act. O legitimaţie.
NECUNOSCUTA *(întinzându-i poşeta cu un gest de nesfârşită oboseală):* Nu ştiu. Caută. Vezi şi d-ta ce găseşti.
PROFESORUL *(În poşetă, face un pas spre rampă, urmat de şef, deschide caută, scoate unul câte unul diverse obiecte, pe care le dă şefului să le ţină):* O sticluţă cu parfum.
ŞEFUL *(mirosind în aer):* Miroase grozav.
PROFESORUL: O batistă. Un ruj de buze. O tabacheră cu două ţigări.
ŞEFUL *(mirosind ţigările):* Ţigări străine.

PROFESORUL *(a golit poşeta):* Asta e tot.
ŞEFUL: Niciun act?
PROFESORUL: Niciunul.
ŞEFUL: Nicio hârtie?
PROFESORUL: Nimic.
ŞEFUL *(după un moment de reflecţii):* Eu îl anunţ pe Dincă, comisarul. Aici nu e lucru curat.
PROFESORUL *(întorcându-se spre necunoscuta care a rămas pe scaun în aceeaşi stare de prostaţie):* Doamnă, vă rog. În propriul dv. interes, vă rog mult, faceţi un efort. Răspundeţi. Aduceţi-vă aminte. Cine sunteţi? De unde veniţi? Unde vă duceţi?
NECUNOSCUTA *(ridică ochii spre el, îl priveşte absentă, se ridică în picioare):* Mă duc... *(Cu bruscă hotărâre porneşte spre uşă):* Mă duc să mă omor. Mă arunc pe linie. *(Iese repede, dispare, în întunerec).*
PROFESORUL *(turburat):* Doamnă!
ŞEFUL: E nebună rău.
PROFESORUL: Se întâmplă o nenorocire. Trebuie s-o salvăm.
ŞEFUL: Fii liniştit. Nu e niciun tren la ora asta.
PROFESORUL *(a ieşit pe peron):* Doamnă! Doamnă! *(Se întoarce)* Nu ştiu unde e. E prea întunerec. N-o văd.
ŞEFUL: Nu te mai frământa dom' Profesor. Nu-ţi spun că nu-i niciun tren? *(Strigând din prag):* Ichime! Ichime! Vezi că e o femeie pe linie.
VOCEA LUI ICHIM *(din depărtare):* Fereşte linia, fereşte linia.
ŞEFUL *(adulmecând aerul):* Şi miroase, domnule, a parfum de mi-a umplut toată gara. Să vie nevastă-mea acum, atâta-mi trebuie. *(Cu alt ton după o secundă):* E din lumea mare. Te-ai uitat la ea.
PROFESORUL *(cu emoţie):* E frumoasă.
ŞEFUL: Te-ai uitat ce rochie are? Braţele goale, gâtul gol, spatele gol. Pe jumătate dezbrăcată.

PROFESORUL: E foarte frumoasă... *(Plin de neliniște):* Numai de nu s-ar omorî...

ŞEFUL: Deocamdată nu poate că n-are tren. Tii! Mare bucluc. Tocmai mie să mi se întâmple una ca asta. Nu putea dom'le s-o dea jos la Câmpina sau la Breaza!

PROFESORUL: Dumneata eşti de vină. Trebuia s-o laşi să plece.

ŞEFUL: Nu puteam dom'le Profesor. Se opune regulamentul. *(Iritat):* Şi pe urmă, adică ce?... Pentru că miroase a parfum, pentru că vine de la Sinaia, pentru că umblă dezbrăcată şi pentru că joacă la ruletă, să-şi bată joc de calea ferată şi de gara mea?

PROFESORUL: Şi dacă se omoară?

ŞEFUL: Bocluc mare. Anchetă, rapoarte. Mă dă la gazetă. După 23 de ani de carieră.

VOCEA LUI ICHIM *(mai de aproape):* Fereşte linia.

ŞEFUL *(ieşind repede în prag):* Ai găsit-o Ichim!

VOCEA LUI ICHIM: Aicia-i dom' Şef.

ŞEFUL: Ce face?

VOCEA LUI ICHIM: Stă pe linie şi trage din ţigare.

PROFESORUL *(iese repede îngrijorat):* Doamnă!... *(Dispare în întuneric).*

ŞEFUL *(din prag):* Coniţă!... Doamnă! Veniţi aici la lumină. Degeaba staţi pe linie. Până la 11,35 nu e niciun tren să vă calce.

NECUNOSCUTA *(se reîntoarce, urmată de profesor):* Ce vreţi cu mine? De ce m-aţi chemat? De ce nu mă lăsaţi în pace.

PROFESORUL: Doamnă, noi vă vrem binele.

NECUNOSCUTA: Am văzut.

PROFESORUL: Afară e răcoare, e umed, s-ar putea să răciţi, sunteţi îmbrăcată aşa de aşa de subţire.

NECUNOSCUTA *(îşi strânge umerii, înfiorată):* Mi-e frig.

PROFESORUL: Vedeţi.

ŞEFUL: Nu e mai bine aici? Aveţi scaun, aveţi lampă. Mai stăm de vorbă şi ne trecem vremea.

NECUNOSCUTA *(cu un gest de oboseală, de indiferenţă):* La urma urmelor. *(Se aşează pe scaun).*

ŞEFUL: Aşa. *(După o secundă):* Prin urmare, pe dv. cum vă cheamă?

NECUNOSCUTA *(repede):* Iar începi?

PROFESORUL: Doamnă, înţelegeţi. Vă implor să înţelegeţi. Dacă întrebăm, dacă insistăm, e pentru că vrem să vă venim într-ajutor.

NECUNOSCUTA: N-am nevoie.

PROFESORUL: Sunteţi enervată. Înţeleg. Nu vreţi să ne răspundeţi. Şi asta înţeleg. Uite: nu vă mai punem nicio întrebare.

ŞEFUL: Zău, şi procesul-verbal cum îl scriu?

PROFESORUL *(scurt):* Dă-l încolo de proces-verbal. *(Către necunoscută):* Nu vă mai punem nicio întrebare. Dar îngăduiţi-ne măcar să ghicim. Dv. probabil veniţi de la Sinaia.

NECUNOSCUTA: Probabil.

PROFESORUL: Şi probabil vă duceţi la Bucureşti.

NECUNOSCUTA: Probabil.

PROFESORUL: Ei bine, ori la Bucureşti, ori la Sinaia, trebuie să aveţi pe cineva, o rudă, un prieten, cineva pe care să-l anunţăm de situaţia în care vă aflaţi.

NECUNOSCUTA *(ideea i se pare bună):* Crezi?

PROFESORUL: Sigur. Daţi-ne o adresă, un nume, o indicaţie.

NECUNOSCUTA: Crezi că s-ar putea?

ŞEFUL: De ce să nu se poată? Dăm o telegramă. Sau poate... *(Arătând telefonul din perete):* Chemăm la telefon.

NECUNOSCUTA: Telefon?

PROFESORUL: Evident.

NECUNOSCUTA: Bine. Atunci... Atunci chemaţi Sinaia. La hotel Palace sau, dacă nu e acolo, la Cazinou.

ŞEFUL *(mergând spre telefon):* De cine trebuie să întreb?

NECUNOSCUTA: De... (S-a *răzgândit brusc):* Nu. Nu pot. Nu vreau. Mai bine mă omor. Mai bine mă arunc înaintea trenului.
ŞEFUL: Nu v-am spus că nu e niciun tren până la 11,35?
NECUNOSCUTA: 11,35? Bine. Aştept. Am să mă omor la 11,35.
PROFESORUL: Dar de ce să vă omorâţi?
ŞEFUL: Si de ce tocmai aici? Nu e păcat? Sunt şi eu un om cu familie, cu greutăţi. Vreţi să mă băgaţi în bucluc. Anchetă, rapoarte.
PROFESORUL *(cu elan, cu emoţie):* Doamnă!...
ŞEFUL: Uite, sunt slujbaş sărac, dar vă dau eu din buzunarul meu un bilet până la Câmpina şi acolo faceţi ce ştiţi. Gară mare, linii multe.
PROFESORUL: Doamnă, treziţi-vă, dezmeticiţi-vă. Alungaţi gândul, că-i absurd, sunteţi tânără, sunteţi frumoasă.
NECUNOSCUTA: Serios? Aţi observat?
PROFESORUL: Trebuie să trăiţi.
NECUNOSCUTA *(uitându-se de jur-împrejur):* Unde? Aici?
PROFESORUL: Veţi pleca. Trebuie să plecaţi.
NECUNOSCUTA: Dacă trebuie, de ce m-aţi dat jos din tren.
ŞEFUL: Fiindcă n-aveaţi bilet.
PROFESORUL: Vă vom da noi bilet.
ŞEFUL: Care noi?
PROFESORUL: Eu.
ŞEFUL: Ai bani?
PROFESORUL *(încurcat):* Acuma nu. Dar mâine dimineaţă iau leafa.
NECUNOSCUTA: Mâine dimineaţă? Nu aştept până mâine dimineaţă. Aici în câmp.
ŞEFUL *(jignit):* Cum în câmp, Doamnă? Cum în câmp? Daţi-mi voie? Sunteţi într-un oraş.
NECUNOSCUTA: Ce oraş?
ŞEFUL: Îmi pare rău. Comună urbană. Judecătorie, spital...
PROFESORUL: Liceu.

ŞEFUL: 8.000 de locuitori.
PROFESORUL *(cu puţină amărăciune):* 8.245 la ultimul recensământ.
ŞEFUL: Şi încă pe mine nu mă numărase, că eram la Bucureşti după treburi în ziua aia.
NECUNOSCUTA: 8.245 de locuitori. *(Către Şef):* Cu d-ta 8.246. *(Gânditoare):* Dacă rămân aici în noaptea asta vom fi 8.247. *(După o clipă):* E un hotel?
ŞEFUL: Se poate să nu fie? Hotelul Monopol, în centru.
NECUNOSCUTA: Dar n-am bani.
PROFESORUL: Asta n-ar fi nimic. Îl plătim mâine, dar n-aveţi acte.
ŞEFUL: Adevărat. Şi fără acte nu se poate. *(Către Profesor):* Ce-ar fi s-o ducem la spital? Zicem că a avut un accident.
NECUNOSCUTA: La spital? Nu merg la spital.
ŞEFUL: Atunci la poliţie.. Fără acte numai la poliţie vă primeşte.
PROFESORUL: Nu-l ascultaţi, doamnă. Nu ştie ce vorbeşte.
ŞEFUL: N-oi fi ştiind, dar fără acte, unde vrei s-o ducem. *(Necunoscutei):* De ce n-oţi fi vrând, zău aşa, să spuneţi cum vă cheamă?
NECUNOSCUTA: Mă plictiseşti. Mai e mult până la 11,35? Aş vrea să se termine.
PROFESORUL *(îngrijorat din nou):* Doamnă...
NECUNOSCUTA *(din nou exasperată):* Mă plictiseşti, mă plictisiţi. Mi-e frig, mi-e somn, mi-e foame.
ŞEFUL: Să vă dăm ceva de mâncare.
NECUNOSCUTA *(cu dezgust):* Unde? Ce?
ŞEFUL: Mare lucru n-avem. Dar e nişte raţă pe varză, rămasă de la prânz. O minune! A călcat-o ieri acceleratul.
MECUNOSCUTA: Nu mănânc raţe călcate de accelerat.

ŞEFUL: Ce are a face? E o minune. Numai că nu ştiu cum să facem, să nu ne vadă nevastă-mea, că-mi aprind paie în cap, n-o cunoaşteţi pe nevastă-mea.

NECUNOSCUTA *(agitată):* Ce noapte! Ce coşmar. N-are să se mai termine niciodată? N-are să se mai facă niciodată zi?

PROFESORUL: Ba da, doamnă. Dar trebuie calm, răbdare.

NECUNOSCUTA: Nu pot, nu mai pot. Aşi vrea să mor. Aşi vrea să dorm. De ce nu m-aţi lăsat afară pe linie. Era aşa de bine... *(Lăsându-se să cadă pe un scaun):* Eu mă culc aici. Stingeţi lumina.

ŞEFUL: Vai de mine! Aicea nu se poate. Aicea vine nevastă-mea.

NECUNOSCUTA *(se ridică în picioare. E iar în culmea disperării):* Atunci unde, unde, unde? Aicea nu, pe linie nu, ce vreţi cu mine.

PROFESORUL: Doamnă... Nu ştiu dacă pot, nu ştiu dacă trebuie... vedeţi... eu am o locuinţă modestă... o singură cameră... dacă vreţi... dac-aţi vrea... eu plec de acasă... şi rămâneţi acolo singură... Peste noapte... Numai până se face ziuă... Eu mă duc să dorm la un coleg. *(Către Şef, explicativ):* La Udrea, profesorul de muzică.

ŞEFUL: Bună idee.

PROFESORUL: Mâine dimineaţă totul va fi mai simplu. Vom găsi bani, veţi pleca, dar până atunci vă odihniţi.

ŞEFUL: Vă mai veniţi în fire.

PROFESORUL: Şi mâine dimineaţă.

ŞEFUL: Facem procesul-verbal.

PROFESORUL *(scurt):* Lasă procesul-verbal. *(Către necunoscută):* Vă rog să aveţi încredere în mine. Vă rog să primiţi. Primiţi?

NECUNOSCUTA *(după un moment de tăcere):* E departe?

PROFESORUL: La zece minute, la un sfert de oră de aici.

NECUNOSCUTA: Bine. Să mergem. Mi-e somn.

PROFESORUL *(arătându-i drumul spre uşă):* Pe aici... pe aici. *(Necunoscuta iese urmată de profesor. Se văd prin fereastră trezind spre stânga).*

ŞEFUL *(rămas singur în scenă, observă pe birou cartea profesorului):* Dom' Profesor. *(Iese în prag):* Domnu Miroiu!

PROFESORUL *(întorcându-se):* Ce e? Ce vrei?

ŞEFUL: Ti-ai uitat cartea.

PROFESORUL *(cu un fel de spaimă):* Cartea! (O *ia în mâini, o deschide în neştire):* Şi aveam de lucru în noaptea asta. Aveam de cetit.

ŞEFUL: Patimă mare, dom' Profesor. Patimă mare!... *(Profesorul pleacă grăbit. Se vede prin fereastră trecând).*

---- CORTINA ----

ACTUL II

Acasă, la profesor, în aceiaşi seară. Interior de celibatar, în provincie. Totul e curat, dar sărăcăcios, desperechiat. Masă, scaune, un divan. Un raft cu cărţi. De altfel, cărţi sunt cam peste tot. Pe masă, pe scaune, pe jos.

O uşă de intrare în dreapta, planul I. O alta uşă în stânga, planul II. Duce spre o altă încăpere (bucătărie, oficiu, debara).

În peretele din fund, fereastră dublă, dând spre o mică grădiniţă înspre stradă.

La ridicarea cortinei scena e goală. Întuneric. Prin fereastră se vede un cer senin de vară, înstelat. În depărtare silueta albastră închis a munţilor.

SCENA I

PROFESORUL - NECUNOSCUTA

Tăcere. Un câine latră pe undeva, prin mahala. Un altul îi răspunde din depărtare. Se aude din dreapta o cheie răsucită în broasca, uşa se deschide.

PROFESORUL *(intrând):* Pe aici, pe aici.
NECUNOSCUTA *(urmându-l):* Am ajuns?
PROFESORUL: Da. Suntem acasă. *(Pune cu mare grijă cartea pe masă).*
NECUNOSCUTA: Ce întuneric!

PROFESORUL: O clipă şi aprind lampa. *(Caută bâjbâind):* Numai să găsesc chibriturile.
NECUNOSCUTA: Nu e lumină electrică?
PROFESORUL: Nu. Adică de fapt este, dar nu i-a dat încă drumul. Abia la toamnă, când o fi gata uzina.
NECUNOSCUTA: Nu aştept eu până atunci.
PROFESORUL *(a găsit cutia cu chibrituri, dar chibritul nu ia fot):* Nu vrea să se aprindă. Umezeală mare.
NECUNOSCUTA: Ce întuneric! Ce străzi! M-am lovit de toţi copacii, de toate gardurile.
PROFESORUL *(a reuşit în sfârşit să aprindă un chibrit):* Îmi pare rău doamnă, îmi pare foarte rău. *(A aprins lampa. Lampă de petrol, cu abajour alb, rotund, de porţelan, care dă o lumină mică, scăzută).*
NECUNOSCUTA *(lăsându-se să cadă pe un scaun):* Nu mai pot. Sunt zdrobită. *(Îşi aruncă din picior un pantof, pe urmă pe celălalt):* Mi-am rănit picioarele. Câte pietre! Câţi bolovani ! *(Rămasă în ciorapi, îşi freacă talpa piciorului).*
PROFESORUL *(ridicând un pantof de jos):* De fapt, în centru, strada e pavată, dar aici pe la noi.
NECUNOSCUTA: Nu se pavează niciodată?
PROFESORUL: Ba da. Poate... la anul...
NECUNOSCUTA: Ghinionul meu! Am venit cu un an prea devreme.
PROFESORUL *(căutând celălalt pantof):* Nu văd celălalt pantof. Nu ştiu unde este.
NECUNOSCUTA: E prea întuneric aici. Ce lumină chioară. Nu poţi s-o faci mai mare?
PROFESORUL: Ba da. Dar nu e bine. Se vede din stradă.
NECUNOSCUTA: Ei şi?
PROFESORUL: Nu trebuie să se ştie că sunteţi aici.
NECUNOSCUTA: Atunci stinge. Ori o stingi, ori o faci mai mare. Nu pot s-o sufăr aşa.
PROFESORUL: Cum doriţi. Numai să ştiţi că nu e bine. Trece lume pe stradă.

NECUNOSCUTA: Nu trece nimeni. Strada e pustie.
PROFESORUL: Acuma. Dar mai târziu dă drumul de la cinematograf. Că azi e miercuri.
NECUNOSCUTA: Şi dacă e miercuri?
PROFESORUL: Miercuri şi sâmbătă e cinematograf. Totdeauna.
NECUNOSCUTA: Şi d-ta nu te-ai dus?
PROFESORUL: Nu. Nu mă duc niciodată. *(Ridica fitilul lămpii: lumină mare).*
NECUNOSCUTA *(se ridică în picioare şi aruncă o privire circulară asupra încăperii):* Aici locuieşti d-ta? Aici trăieşti d-ta?
PROFESORUL: Da.
NECUNOSCUTA: Oribil!
PROFESORUL: Nu vă place?
NECUNOSCUTA: Ba da. Iartă-mă. E foarte frumos.
PROFESORUL: Nu. Nu e frumos, dar pentru mine, e tot ce-mi trebuie Şi nici nu e departe de şcoală. Fiindcă nu ştiu dacă v-am spus, eu sunt profesor.
NECUNOSCUTA: Nu era nevoie să-mi spui. Se vede.
PROFESORUL: După ce?
NECUNOSCUTA: După tot. *(Privire circulară asupra întregii încăperi, privire în care e cuprins şi el, ca un obiect în plus):* Groaznic! Parcă tot era mai bine afară! Cel puţin să deschidem fereastra. *(Merge spre fereastră).*
PROFESORUL *(speriat):* Nu!
NECUNOSCUTA *(mirată):* De ce?
PROFESORUL *(foarte îngrijorat):* Nu v-am spus? O să dea drumul la cinematograf. Trece lume pe stradă. O să vă vadă.
NECUNOSCUTA: Ei şi? *(Deschide larg fereastra).*
PROFESORUL: La ora asta. O femeie, aici.
NECUNOSCUTA: La d-ta, n-a venit niciodată o femeie?
PROFESORUL: Doamnă! Cum vă puteţi închipui.
NECUNOSCUTA: Vrei să spui că nu primeşti niciodată?

PROFESORUL: Sunt un om serios. Un profesor. Un om cu răspundere.
NECUNOSCUTA: Vrei să spui că eu sunt singura femeie. Prima femeie care intră în casa asta?
PROFESORUL: Doamnă, vă rog să credeţi că n-aş fi cutezat niciodată, dacă n-ar fi fost împrejurările cu totul neobişnuite în care v-am întâlnit.
NECUNOSCUTA: Ce tânăr eşti! Sau ce bătrân!
PROFESORUL: Doamnă ! vă rog, vă conjur, plecaţi de la fereastră.
NECUNOSCUTA: Nu fii copil, nu e nimeni.
PROFESORUL: Vă vede de peste drum, de la Chiroiu.
NECUNOSCUTA: Care Chiroiu?
PROFESORUL: Chiroiu de la Percepţie. Casa albă cu gard de lemn şi viţă sălbatecă.
NECUNOSCUTA *(după ce s-a uitat în strada):* Aş! E întuneric.
PROFESORUL: Tocmai de asta. Sunt după perdele.
NECUNOSCUTA: De unde ştii?
PROFESORUL: Totdeauna sunt după perdele.
NECUNOSCUTA: Azi e miercuri. Ei nu se duc la cinematograf?
PROFESORUL: Ba da, dar a rămas bătrâna, mama lui m-me Chiroiu. M-me Grigorescu, cu copiii şi servitoarea. Şi nu sunt numai ei, mai e Atanasiu.
NECUNOSCUTA: Care Atanasiu?
PROFESORUL: Casa de alături, cu uluci. Şi Lascu, Judecătorul, casa galbenă, cu trei geamuri la stradă şi Maltopol şi Vişan. Vişan de la Regie.
NECUNOSCUTA: Ce de lume!
PROFESORUL: Nu glumiţi, doamnă. E tot târgul la ferestre.
NECUNOSCUTA: Nu văd nimic. Nu aud nimic. *(Cu urechea aţintită spre stradă):* Toată lumea doarme.
PROFESORUL: Chiar dacă doarme. Şi din somn ne vede.

NECUNOSCUTA *(acelaşi joc ca mai sus):* Niciun sunet. Niciun foşnet... *(După o secundă):* Ba da. Ce e zgomotul ăsta?

PROFESORUL: Ce zgomot?

NECUNOSCUTA: Nu auzi? Un fel de scârţâit, ca un ferestrău mic. *(Arătând spre uşa din stânga):* Parcă ar veni de acolo.

PROFESORUL: A! Nu e nimic. E şoarecele.

NECUNOSCUTA *(cu o mică tresărire):* Ai şoareci?

PROFESORUL: Unul singur. Nu vă speriaţi. Îl cunosc.

NECUNOSCUTA: Cum îl cunoşti?

PROFESORUL: E un şoarece mic... gris... cu ochii rotunzi. Vine uneori pe aici noaptea, când stau mai târziu... când citesc sau am de lucru. Îi place să se plimbe printre cărţi.

NECUNOSCUTA: O! *(Cu oarecare spaimă):* Printre cărţi?

PROFESORUL: Nu vă temeţi. Astă seară nu vine el. Simte că e cineva străin. Pe mine mă cunoaşte. Ne-am împrietenit.

NECUNOSCUTA: V-aţi împrietenit?... Spune-mi: mai ai şi alţi prieteni?

PROFESORUL: Sigur. Pe Udrea. Colegul meu, profesorul de muzică. Foarte interesant om. Mare talent. E compozitor. La el mă duc să dorm noaptea asta. De altfel e timpul să mă duc. E târziu. Trebuie să dormiţi.

NECUNOSCUTA: Nu mi-e somn. Mi-a trecut.

PROFESORUL: Totuşi... e târziu... Eu vă las. Patul de acolo. *(Arată cu degetul spre dormeză, timid, ca şi cum n-ar îndrăzni să se apropie.)* Aşternutul în dulap, dacă vreţi să vă spălaţi.

NECUNOSCUTA: Aş vrea. *(Pritindu-se):* Sunt plină de funingine, de la gară, de la tren.

PROFESORUL: Găsiţi un ştergar curat dincolo.

NECUNOSCUTA *(arătând spre uşa din stânga):* Acolo e odaia de baie?

PROFESORUL: Da. Adică nu. În sfârşit, nu e ceea ce se cheamă odaie de baie. Era o cămară, un fel de bucătărie, dar cum eu mănânc în oraş, am transformat-o, am... o să vedeţi!

NECUNOSCUTA: Duş e?

PROFESORUL: Da. Un fel de duş. E o stropitoare, o stropitoare de grădină, agăţată de perete şi o sfoară.

NECUNOSCUTA: Foarte ingenios.

PROFESORUL: Îmi pare rău. Aş vrea. Aş fi vrut.

NECUNOSCUTA: Nu te mai frământa *(Dispusă să se mulţumească cu orice):* O chiuvetă e?

PROFESORUL *(încântat):* Asta da. Sigur.

NECUNOSCUTA: Atunci e bine. Stai să văd. *(Iese prin uşa din stânga şi se întoarce după câteva secunde):* Nu merge apa.

PROFESORUL *(mirat):* Nu curge? *(Aducându-şi aminte):* Sigur că nu curge. A oprit-o de la uzină.

NECUNOSCUTA: Cum a oprit-o!

PROFESORUL: Totdeauna o opreşte, seara, la ora şase.

NECUNOSCUTA: De ce?

PROFESORUL: Fiindcă uzina nu lucrează noaptea.

NECUNOSCUTA *(cam decolată):* Are dreptate. Pentru cine să lucreze. Şi dacă cineva vrea să se spele sau i se face sete?

PROFESORUL: Avem fântână. Vă aduc eu apă de la fântână. Din curte.

NECUNOSCUTA: Lasă, nu trebuie.

PROFESORUL: De ce? Nimic mai simplu. Vă aduc cu stropitoarea. *(Intră repede în odaia din stânga, se întoarce cu o stropitoare de grădină în mână şi traversează scena):* Imediat... într-o clipă... *(Iese prin dreapta).*

NECUNOSCUTA *(Rămasă singură, femeia priveşte cu oarecare curiozitate în jurul ei, ne uită cu atenţie la mobilă, încearcă cu mâna arcurile divanului, trece plin faţa rafturilor cu cărţi, unde se opreşte câteva clipe. De*

afară, din curte, se aude roata puţului, scârţâitul lanţului. Femeia scoate din raft o carte. Pe urmă alta, le deschide o secundă, le pune la loc. Vine din nou în centrul scenei, continuând să inspecteze încăperea, cu aceeaşi privire căutătoare şi amuzată, zăreşte pe masă (stânga planul I) cartea împachetată, pe care profesorul la venire, a pus-o acolo cu mare grijă. O despachetează, o priveşte, o deschide, nu cu mai multă curiozitate decât le deschisese pe celelalte. În acest moment uşa din dreapta se deschide).

PROFESORUL: Nu. E Kepler.

NECUNOSCUTA: Şi ăsta?

PROFESORUL: Copernic.

NECUNOSCUTA: Îi cunoşti?

PROFESORUL: Îi cunosc, dar au murit. Au murit de mult. Câteva sute de ani.

NECUNOSCUTA: Cum spuneai că-l cheamă pe ăsta?

PROFESORUL: Copernic.

NECUNOSCUTA: Parcă am auzit de el.

PROFESORUL: Tot ce se poate. *(Fără ironie):* E destul de cunoscut.

NECUNOSCUTA: Şi de ce-i ţii aici?

PROFESORUL: Aşa. Mă gândesc la ei. uneori.

NECUNOSCUTA *(privindu-l lung):* Ce om ciudat eşti d-ta... Da, ce om ciudat. *(Fluier.)*

(Se aude de departe un şuierat lung, subţire. E probabil un gardist de stradă, care s-a trezit. Profesorul tresare şi rămâne o clipă atent, cu degetul arătător ridicat în sus).

PROFESORUL: A dat drumul de la cinematograf. *(După o secundă):* Aud paşi... Voci... *(Într-adevăr parcă se aude un zgomot nedistinct de paşi şi voci).*

NECUNOSCUTA: Nu aud nimic.

PROFESORUL *(repezindu-se la lampă, coboară mult fitilul, aproape stingând de tot, pe urmă în şoaptă):* Ssst! Pe

strada noastră. Plecaţi din dreptul ferestrei. la o parte. *(Femeia se dă deoparte şi se lipeşte cu spatele de perete, la dreapta ferestrei. Profesorul este şi el cu spatele la perete, într-o atitudine simetrică la stânga. Între ei amândoi este fereastra larg deschisă, cu cerul albastru, plin de stele. Între timp paşii se aud mai tare, răsunând pe caldarâm).* Se apropie. Vin încoace. *(Paşii s-au oprit).*

VOCEA D-rei CUCU *(din stradă):* Îţi spun că am văzut lumină. Şi fereastra e deschisă.

PROFESORUL *(în şoaptă):* Vedeţi? V-am spus să nu deschideţi fereastra.

VOCEA D-rei CUCU: E acasă. N-are unde să fie în altă parte. Strigă-l!

VOCEA LUI UDREA: Miroiu! Miroiu!

NECUNOSCUTA *(în şoaptă):* Miroiu te cheamă?

PROFESORUL *(idem):* Da.

NECUNOSCUTA: Şi mai cum?

PROFESORUL: Marin.

NECUNOSCUTA: Marin Miroiu. Nu e urât.

VOCEA LUI UDREA: Miroiu! Deschide! Eu sunt.

NECUNOSCUTA *(mereu în şoaptă):* Cine e ăsta?

PROFESORUL *(la fel):* Colegul meu... profesorul de muzică.

VOCEA LUI UDREA: Miroiu, nu auzi? Nu eşti acasă?

VOCEA D-rei CUCU: Ce-l mai întrebi? Sigur că e acasă.

NECUNOSCUTA: Şi asta cine e?

PROFESORUL: O colegă. Profesoara de fizico-chimice.

NECUNOSCUTA: Şi ce vrea?

PROFESORUL: Nu ştiu.

NECUNOSCUTA: E iubita d-tale?

PROFESORUL *(jignit):* Doamnă! vă rog...

NECUNOSCUTA: E logodnica d-tale?

PROFESORUL: Nu am logodnică.

NECUNOSCUTA: Atunci ce caută aici la ora asta? *(Bătăi violente afară în poartă).*

PROFESORUL *(afolat):* O să scoale toată mahalaua. Trebuie să le deschidem.

NECUNOSCUTA: Deschide-le. *(Bătăile continuă. Profesorul face un pas, vine în dreptul ferestrei, se apleacă peste pervaz şi strigă).*

PROFESORUL: Un moment. Am auzit. Vin. *(Către necunoscută în şoaptă):* Ce ne facem?

NECUNOSCUTA: Nimic. Să vină.

PROFESORUL: Şi să vă găsească aici?

NECUNOSCUTA: De ce nu?

PROFESORUL: Pentru nimic în lume. E cu neputinţă. *(Scoţând din nou capul pe fereastră, fiindcă iar se aud bătăi):* Vin îndată. Îndată. *(Către necunoscută):* Doamnă, trebuie să vă ascundeţi, trebuie să dispăreţi.

NECUNOSCUTA: Eu pe fereastră nu săr, să ştii!

PROFESORUL: Treceţi dincolo. *(Arătând uşa din stânga):* Un moment.

NECUNOSCUTA: Bine dar... *(Face un pas, spre uşa indicată).*

PROFESORUL *(alarmat):* Capul jos! Capul jos! *(Femeia apleacă capul în timp ce trece în dreptul ferestrei).*

NECUNOSCUTA *(a ajuns lângă uşă):* Să nu mă ţii mult.

PROFESORUL *(zăpăcit de tot):* Cinci minute... Trei minute... Până văd ce vor. Până mă scap de ei.

NECUNOSCUTA: Să nu mă ţii mult că mi-e somn.

PROFESORUL: Parcă ziceaţi că nu vă mai e.

NECUNOSCUTA: Ei! Mi s-a făcut din nou. *(Iese. Bătăi în poartă).*

PROFESORUL *(se duce la fereastră):* Acuma! Acuma! *(Merge spre lampă ridică fitilul, se face din nou lumină mare. Aruncă repede o privire de jur-împrejur şi pe urmă se grăbeşte spre uşa din dreapta).*

NECUNOSCUTA *(deschizând uşa din stânga):* Să nu mă ţii mult, auzi! E întuneric aici.

PROFESORUL *(implorând):* Vă rog! vă rog... *(Necunoscuta a închis uşa la loc, profesorul iese prin dreapta, câteva clipe scena rămâne goală).*

SCENA II

PROFESORUL - D-ra CUCU - UDREA

D-ra CUCU *(intrând prin dreapta, e gata să se împiedece de stropitoarea rămasă lângă uşă):* Ce e cu stropitoarea asta cu apă aici?

PROFESORUL *(încurcat, venind după ea):* Vroiam. Voiam să mă spăl.

D-ra CUCU *(severa):* D-ta te speli noaptea?

PROFESORUL: Da. În sfârşit, uneori.

UDREA *(45-50 de ani, „boem" de provincie, fără exagerare caricaturală însă, intrând):* Păcat că n-ai fost la cinematograf. A fost frumos... frumos de tot. *(Gata să povestească):* Să vezi... El...

PROFESORUL: Lasă că-mi povesteşti mâine. Acum...

D-ra CUCU *(a înaintat în centrul încăperii, s-a oprit, miroase în aer):* Dar ce e mirosul ăsta aici? *(Adulmecă bănuitoare aerul, trage pe nas):* Miroase a ceva, a parfum...

PROFESORUL: Nu simt nimic.

D-ra CUCU: Cum nu simţi? Miroase de te ameţeşte.

PROFESORUL: Poate florile... Grădina... E fereastra deschisă.

D-ra CUCU *(aplecându-se peste pervazul ferestrei, trage pe nas de câteva ori):* Nu. În grădină nu miroase. Aici. *(Face câţiva paşi prin odaie, intrigată).*

PROFESORUL: D-ră Cucu, nu te supăra, e târziu... Aş vrea să ştiu, cărui fapt datorez, înţelegi, la ora asta...

D-ra CUCU: Să nu ne grăbim. S-o luăm încet. *(Ia loc pe un scaun):* Domnule Udrea, ai cuvântul. *(Udrea ia şi el loc. Singur profesorul a rămas în picioare între ei, uitându-se dezolat, când spre unul, când spre celălalt, când cu mare nelinişte spre uşa din stânga).*

UDREA *(cam jenat):* Să vezi. Eu am fost la cinematograf.

PROFESORUL *(nervos):* Udrea, te rog, scurt. Repede.

UDREA Ei!... Şi acolo am întâlnit-o pe D-ra Cucu.

D-ra CUCU *(izbucnind):* Da! Pe mine. Fiindcă tot eu săraca trebuie să fac poliţie şi la gară şi la grădina publică, şi la cinematograf. Şapte fete am prins în sală. *(Numărându-le pe degete):* Iliescu dintr-a cincea, Ulmu dintr-a şasea, Tatovici dintr-a patra B...

PROFESORUL *(întrerupând enumerarea):* D-ră Cucu. Dă-mi voie, eu cred.

D-ra CUCU: Sigur. Pe d-ta nu te interesează ordinea şi disciplina.

PROFESORUL: Ba da. dar nu la ora asta...

D-ra CUCU: Foarte rău. Şcoala nu doarme, domnule Profesor.

PROFESORUL: Nici noaptea?

D-ra CUCU: Nici! Şcoala veghează. Şcoala ştie tot. Vede tot!

PROFESORUL *(neliniştit):* Ce vrei să spui?

D-ra CUCU: Las' că vezi d-ta îndată. *(Lui Udrea autoritară):* Dă-i înainte, domnule.

UDREA: Ei, şi cum îţi spusei, la cinematograf dau peste domnişoara Cucu.

PROFESORUL: Udrea, pentru Dumnezeu, mai repede.

D-ra CUCU: Dar de ce mai repede? D-ta trebuie să înţelegi, domnule profesor, că dacă eu, eu, dacă pun în joc numele meu, reputaţia mea şi intru în casa unui bărbat neînsurat noaptea?

UDREA *(paranteză):* Tocmai de asta m-a luat cu dumneaei. Ca să nu vorbească lumea. Să nu se compromită.

D-ra CUCU *(continuând):* Trebuie să fie la mijloc o chestiune foarte gravă.
PROFESORUL: O chestiune gravă? Nu înţeleg nimic.
D-ra CUCU: Te faci că nu înţelegi. *(Către Udrea):* Vorbeşte, domnule.
PROFESORUL: Vorbeşte Udrea.
UDREA: Vorbesc, dar dacă nu mă lăsaţi. *(Reluând firul):* Cum vă spusei... la cinematograf...
D-ra CUCU *(tăindu-l scurt):* Lasă-mă pe mine. *(Către Profesor, închizătoare):* Domnule Miroiu! Să nu încerci să negi că-i de prisos. *(După o secundă, răspicat):* E adevărat ce am aflat?
PROFESORUL *(cu neliniște crescândă):* Ce ai aflat?
D-ra CUCU: E adevărat ce mi-a spus Ispas, şeful gării?
PROFESORUL: Ce ţi-a spus?
D-ra CUCU: E adevărat că d-ta... *(sublimând):* d-ta... ai plătit 22 de mii de lei o carte pe care ţi-a adus-o astăzi Pascu de la Bucureşti?
PROFESORUL *(care a fost torturat de acest interogator şi a privit mereu, pe furiş, cu spaimă, spre uşa din stânga, se luminează uşurat):* Da.
D-ra CUCU *(triumfătoare, către Udrea):* Ei! Acuma vezi?
UDREA: N-am ştiut nimic. Nu mi-a spus nimic.
PROFESORUL: Nu ţi-am spus, dar nu mi-ai împrumutat tu 3.000 de lei?
UDREA: Ba da. *(Către d-ra Cucu, explicativ):* Din fondul serbării.
D-ra CUCU *(teribilă):* Din fondul serbării!
PROFESORUL: Mâine iau leafa. Îi dau înapoi.
D-ra CUCU: Şi dacă-i dai înapoi?! Crezi că e deajuns? Crezi că asta e tot?
PROFESORUL: Nu văd ce ar mai fi.
D-ra CUCU: Nu vezi? *(Sentenţios):* Domnule Miroiu, când cineva, un profesor! dă 22 de mii de lei pentru o carte, asta nu e lucru curat.
PROFESORUL: De ce? Eu cu banii mei fac ce vreau.

D-ra CUCU: Banii d-tale? Care bani? Ce fel de bani? Că, slavă Domnului, te cunoaştem. La birt ai rămas dator 800 de lei încă de pe luna trecută.
PROFESORUL: De unde ştii?
D-ra CUCU: Mi-a spus M-me Luiza, că am fost pe la ea. La frizer te tunzi odată în două luni.
PROFESORUL *(trecându-si mâna prin păr):* Chiar săptămâna trecută.
D-ra CUCU: Haine nu ţi-ai mai făcut de când te-am apucat. De şase ani le porţi tot pe astea.
PROFESORUL *(uitându-se la hainele pe care le poartă):* Sunt curate, sunt bune.

D-ra CUCU : Şi ştii ce-am auzit? *(Veninoasă):* Că-ţi cârpeşti singur ciorapii.
PROFESORUL *(rănit, îndurerat):* Asta e o infamie!
D-ra CUCU: Şi cămăşile!
PROFESORUL: O infamie! *(Privind mai mult spre uşa din stânga):* Nu trebuie să credeţi. Spune tu Udrea.
UDREA: Asta nu e adevărat, d-ră Cucu. Pantalonii poate şi-i calcă singur dar cămăşile şi ciorapii…
D-ra CUCU *(care nu ţine seamă de protestări):* Las' că ştiu eu ce vorbesc. Şi atunci, te întrebi, 22 de mii de lei pe o carte, nu e o nebunie?
PROFESORUL: Poate că da, dar e nebunia mea şi nu datorez nimănui nicio socoteală.
D-ra CUCU: Te înşeli, d-le Profesor. Şcoala trebuie să ştie, trebuie să afle. Şcoala. Şi oraşul. Şi eu.
PROFESORUL: Ei bine, ai aflat. Nu era nevoie să vii pentru asta în plină noapte.
UDREA: Aşa i-am spus şi eu. Stai domnişoară Cucu, ai răbdare până mâine dimineaţă.
D-ra CUCU *(lui Udrea):* Până mâine dimineaţă? Crezi d-ta că aş fi dormit până mâine dimineaţă? *(Lui Miroiu):* Nu domnule Profesor. Misterul ăsta trebuie să se

lămurească imediat. Pe loc. *(Cu altă voce):* Unde e cartea?

PROFESORUL: Ce carte?

D-ra CUCU: Cartea! Cartea pe care ţi-a adus-o Pascu. Unde e?

PROFESORUL: E aici. *(Gest vag, care nu arată nimic).*

D-ra CUCU: S-o văd.

PROFESORUL: De ce?

D-ra CUCU: Cum de ce? Ca s-o văd.

PROFESORUL: Nu se poate.

D-ra CUCU: Nu se poate?! Vrei să spui că refuzi să mi-o dai? Să mi-o arăţi.

PROFESORUL *(mai mult timid, decât provocator):* Da. Refuz.

D-ra CUCU: Ai auzit, domnu Udrea?

UDREA: Am auzit.

D-ra CUCU: Domnule Miroiu. Poate nu-ţi dai seama de gravitatea situaţiei. Eu voi aduce cazul în faţa conferinţei profesorale, dar mai întâi, ca un gest de colegialitate…

UDREA: De pură colegialitate.

D-ra CUCU: Am vrut să stau de vorbă cu d-ta.

PROFESORUL: Nu era nevoie.

D-ra CUCU: Îţi mai pun o singură întrebare. Ce e cartea asta? De cine e? De unde vine? Ce scrie în ea? Ce gânduri ai cu ea? De ce ai cumpărat-o?

PROFESORUL *(tace, ridică din umeri).*

D-ra CUCU: Taci? Nu spui nimic?

PROFESORUL *(gest cu mâinile, ca şi cum ar spune: De! Ce să fac?).*

D-ra CUCU: Domnule Udrea! În casa asta se petrec lucruri mari. *(În agitaţia ei a ajuns în faţa uşii din stânga. Profesorul speriat, îi barează drumul).*

PROFESORUL: Domnişoară Cucu. Domnişoară Cucu.

D-ra CUCU: E ceva suspect aici.

PROFESORUL *(acelaşi joc):* Suspect! Cam suspect!

D-ra CUCU: De mult e tot oraşul cu ochii pe d-ta şi se întreabă ce tot faci, ce tot dregi de te închizi mereu singur în casă, ziua şi noaptea. Dar acum o să iasă la lumină.

PROFESORUL: Să iasă, domnişoară, să iasă, dar mâine dimineaţă, nu acum. E noapte, e târziu.

D-ra CUCU: Cu alte cuvinte mă dai afară.

PROFESORUL: Nu, domnişoară Cucu, nu, dar d-tale nu ţi-e somn?

D-ra CUCU: Mie nu mi-e niciodată somn.

PROFESORUL: Totuşi e târziu...

D-ra CUCU: Nu e niciodată prea târziu. Îţi mai pun o singură întrebare.

PROFESORUL *(întrerupând):* N-o pune că nu răspund.

D-ra CUCU: Bine. Cum pofteşti. Numai să nu-ţi pară rău. Vino, d-le Udrea. Să mergem. *(Iese furtunos prin dreapta. Udrea placid se ia după ea).*

PROFESORUL *(repede, tainic):* Udrea! Rămâi. Am să-ţi spun ceva.

UDREA; Nu pot. Trebuie să conduc scorpia acasă.

PROFESORUL: Atunci întoarce-te. Am nevoie de tine.

UDREA: Bine. Mă întorc.

VOCEA D-rei CUCU *(de afară):* Domnu Udrea!

UDREA: Viu! Viu! *(Cu vocea scăzută):* Mă întorc, da' lasă-mi poarta deschisă, ca să nu mai bat.

PROFESORUL: Da, da.

VOCEA D-rei CUCU: Ce faci, domnule? Vii!

UDREA: Gata sunt. *(Iese repede).*

SCENA III

PROFESORUL - NECUNOSCUTA

Profesorul rămâne câteva clipe singur. Ascultă cu urechea aţintită spre stradă, ca să se convingă că cei doi au plecat într-adevăr. E jenat şi buimăcit. Uşa din stânga se deschide binişor. Necunoscuta intră cu precauţie. Aruncă o privire de jur-împrejurul camerei, pe urmă îl priveşte lung pe profesor, apropiindu-se de el.

NECUNOSCUTA *(a ajuns lângă el, îl apucă cu mâna de bărbie şi îi întoarce uşor capul, întâi în profil şi pe urmă înapoi):* E adevărat că nu te-ai tuns de două luni?

PROFESORUL: Ai auzit?

NECUNOSCUTA: Tot. *(Gest decolat din partea profesorului):* Nu puteam să-mi astup urechile. *(După o secundă):* E adevărat că…

PROFESORUL *(întrerupând):* Nu-i adevărat. Nu-i nimic adevărat.

NECUNOSCUTA: Ascultă… Dă-mi cartea. Vreau s-o văd. *(Profesorul tace.)* Nu se poate? Nu vrei? *(Profesorul tace.)* Nici mie? Nu mă cunoşti, nu te cunosc. Sunt aici pentru o noapte, pentru o oră. N-am să văd pe nimeni, n-am să povestesc nimănui. Arată-mi-o. Te rog.

PROFESORUL *(o priveşte un lung moment, în tăcere. Pe urmă, fără grabă, merge spre raftul cu cărţi, ia de acolo volumul misterios, se întoarce spre necunoscută, care rămânând pe loc, i-a urmărit tot timpul cu privirea şi-i dă cartea, cu un gest simplu).*

NECUNOSCUTA *(ia cartea, se duce la masă, ia loc pe scaun, deschide cartea, apropie lampa şi rămâne câteva clipe aplecată asupra ei, atentă, absorbită. Pe urmă ridicând capul):* Nu pricep nimic.

PROFESORUL: Ţi-am spus. E o carte veche. De matematici, de astronomie.

NECUNOSCUTA: Cât de veche?

PROFESORUL: Vreo sută cincizeci de ani.

NECUNOSCUTA *(minunându-se):* Ţţ! Ţţ! O sută cincizeci?

PROFESORUL: Mai mult chiar. *(Vine şi el lângă masă, întoarce copertă şi arată cu degetul):* Upsala. Goteburg, 1763.

NECUNOSCUTA: De asta e aşa scumpă?

PROFESORUL *(pasionat):* Nu e scumpă. E ieftină. E un noroc că am găsit-o.

NECUNOSCUTA: Un noroc?

PROFESORUL: De ani de zile o caut, o aştept, o visez. Unde n-am scris? Pe cine n-am întrebat? Librari, anticari. De ani de zile strâng bani, pun deoparte, dau lecţii, fac economii.

NECUNOSCUTA *(continuând enumerarea):* Îţi cârpeşti singur ciorapii.

PROFESORUL: Da. Uneori. *(Cu elan):* Dar acum o am, o am. O am. Acum pot să verific, pot să ştiu.

NECUNOSCUTA: Ce să ştii?

PROFESORUL *(tace o secundă ezitând).*

NECUNOSCUTA: Nu vrei să-mi spui?

PROFESORUL: Ba da. D-tale îţi spun. Dar n-ai să spui nimănui?

NECUNOSCUTA: Nimănui.

PROFESORUL: Niciodată?

NECUNOSCUTA: Niciodată.

PROFESORUL: Îmi făgăduieşti?

NECUNOSCUTA: Îţi jur.

PROFESORUL *(se uită spre uşa, spre fereastră, la stânga, la dreapta pe urmă cu un fel de teamă, se înclină spre ea şi spune şoaptă):* Eu am găsit o stea.

NECUNOSCUTA *(după ce l-a privit o secundă drept în ochi):* Unde?

PROFESORUL *(simplu):* În cer.

NECUNOSCUTA *(copilăreşte):* Nu te cred.

PROFESORUL: Nu mă crezi? *(Ridicând o hârtie de pe biroul lui):* Uite-o. *(Indicând cu vârful creionului un punct pe hârtie):* Aici e.

NECUNOSCUTA; Spunea-i că e în cer.

PROFESORUL: Asta-i cerul.
NECUNOSCUTA: Eu credeam că...
PROFESORUL *(arătând cu creionul pe hârtie):* Uite. Aici e sfera. Linia asta e axa lumii. Cercul ăsta e ecuatorul *(Ridicând o clipă capul şi privind-o.)* Ecuatorul ceresc, se înţelege.
NECUNOSCUTA *(puţin, foarte puţin speriată):* Se înţelege.
PROFESORUL: Aici sunt coordonatele orizontale; azimutul şi distanţa zenitală. Steaua pe care am găsit-o eu, e aici. O vezi?
NECUNOSCUTA: O văd, dar mai bine arată-mi-o afară, pe cer. *(Gest spre fereastra deschisă).*
PROFESORUL: Nu, că acolo nu se vede.
NECUNOSCUTA: Nu spui că ai găsit-o?
PROFESORUL: Am găsit-o, dar am găsit-o aici, pe hârtie.
NECUNOSCUTA: Pe hârtie? Cum pe hârtie?
PROFESORUL: Sigur. Am calculat-o.
NECUNOSCUTA: Nu înţeleg.
PROFESORUL: Ce nu înţelegi.
NECUNOSCUTA: Multe. Dar mai ales nu înţeleg ce legătură are steaua, cu cartea.
PROFESORUL: E un catalog ceresc, un atlas. Catalogul lui Van Mersch.
NECUNOSCUTA; Van Mersch?
PROFESORUL: Steaua mea nu se află pe niciun catalog de stele. Nici Hiparch, nici Ptolomeu, nici Kepler...
NECUNOSCUTA *(arătând spre portretul din perete):* Nici el?
PROFESORUL: Nici. Un moment am crezut că Herschel - dar nu, la Herschel era o stea dublă. Cu totul altceva. Singurul care ar fi putut, singurul, era el.
NECUNOSCUTA: De ce?
PROFESORUL: Fiindcă avea destulă îndrăzneală. Eu simt că e ceva adevărat în teoria lui despre stelele negre.
NECUNOSCUTA: Stelele negre!

PROFESORUL: Astronomii de şcoală, de universitate, îşi bat joc de el. Îl numesc, l-au numit totdeauna diletant, astrolog. Sigur, de îndată ce un om are o viziune mai largă, devine astrolog, şarlatan sau nebun.

NECUNOSCUTA *(cu anumită îngrijorare):* Nebun?

PROFESORUL: Da. Nu m-ar mira să se spună într-o zi şi despre mine că sunt nebun.

NECUNOSCUTA *(cu îngrijorare crescândă):* Despre d-ta?

PROFESORUL: Băieţii din cursul superior şi acum spun: nebun.

NECUNOSCUTA *(începe să-i fie de-a binelea frică):* Mie mi-e somn. Vreau să dorm.

PROFESORUL: Nu. Acuma nu. Acuma trebuie să vorbesc. Acuma trebuie să spun. Uite *(o apucă de mână):* vino cu mine. *(O duce cu el la fereastră):* Vezi Ursa Mare?

NECUNOSCUTA: Nu văd nimic. Mi-e somn. Lasă. Mi-o arăţi mâine dimineaţă.

PROFESORUL: Cum mâine dimineaţă? Mâine dimineaţă nu se vede.

NECUNOSCUTA: Ce-are a face? Mi-o arăţi pe hârtie.

PROFESORUL: Nu, nu. Stai aici, lângă mine. Uite *(arătând cu degetul):* Sunt şapte stele. Le vezi?

NECUNOSCUTA *(ezitând):* Nu.

PROFESORUL *(febril, nervos, aproape răstit):* Cum nu. Sunt patru şi-trei. Ultimele trei sunt coada ursoaicei.

NECUNOSCUTA: Ce ursoaică?

PROFESORUL: Te uiţi prea jos, de asta n-o vezi. Acolo unde priveşti, e capul dragonului.

NECUNOSCUTA: Ce dragon?

PROFESORUL: Dragonul. Balaurul.

NECUNOSCUTA: Ce balaur? *(E foarte speriată. Se desprinde uşor de lângă el şi face cu multă precauţie un pas spre uşa din dreapta. Ar vrea să fugă).*

PROFESORUL *(întorcându-se brusc):* Unde te duci?

NECUNOSCUTA: Mă... mă duc până în curte. Vreau să mă plimb.

PROFESORUL: Să te plimbi?
NECUNOSCUTA: Mi-e... mi-e sete. Vreau să iau apă de la fântână. Nu spuneai că e o fântână? *(Profesorul face un pas spre ea, ceea ce o sperie şi mai mult):* Să... să nu te iei după mine că strig.

SCENA IV

PROFESORUL - NECUNOSCUTA - UDREA

Uşa din dreapta se deschide. Apare Udrea. La zgomotul uşii, femeia se întoarce scurt spre noul venit.

NECUNOSCUTA *(agitat):* Domnule! Ce bine ai făcut că ai venit. D-ta nu mă cunoşti, dar eu te cunosc. D-ta eşti d-l Udrea. Intră. Intră te rog.
UDREA *(încremenit):* Doamnă!
PROFESORUL *(către femeie, calm):* Te-ai speriat! Îmi pare rău. *(Lui Udrea, cu alt ton):* Intră, Udrea.
UDREA *(foarte jenat):* De ce nu mi-ai spus, frate? De ce nu mi-ai spus că nu eşti singur?
PROFESORUL: N-am avut când.
UDREA *(spre Necunoscută, teribil de încurcat):* Doamnă... vă rog să credeţi... dacă aş fi ştiut... *(se împiedecă de stropitoarea rămasă lângă uşă):* Ce-o fi asta?
PROFESORUL: Stropitoarea. Stai s-o iau de-acolo, să n-o răstoarne cineva. *(Ia stropitoarea şi străbate scena spre uşa din stânga, dar se mai întoarce odată spre Udrea, care e tot în prag):* Intră, domnule, n-auzi? Avem nevoie de tine.
NECUNOSCUTA: Da, avem nevoie.
UDREA: De mine?

(Profesorul a intrat cu stropitoarea în odaia din stânga. Necunoscuta profitând de faptul că a rămas o clipă singură cu Udrea, se apropie de el).

NECUNOSCUTA *(repede):* Domnule Udrea!
UDREA: Vă rog.
NECUNOSCUTA: D-ta ai văzut vreodată Ursa Mare!
UDREA *(după o secundă de tăcere, căci întrebarea e prea neaşteptată):* Am văzut-o.
NECUNOSCUTA: E pe cer?
UDREA: Dar unde să fie? Pe cer, fireşte.
NECUNOSCUTA: Şi... e şi un dragon? Un balaur?
UDREA: Este. Dar de ce mă întrebaţi pe mine? întrebaţi-l pe el, că el ştie mai bine. Tot el mi le-a arătat şi mie. E astronom.
NECUNOSCUTA: Astronom? Ştii ce spune? Că a găsit o stea.
UDREA *(simplu):* O fi găsit. De ce să nu găsească. Eu n-am scris o simfonie?
NECUNOSCUTA: Ai scris o simfonie?
PROFESORUL *(intrând din stânga, pe ultima ei replica):* Sigur. Ţi-am spus că e compozitor.
UDREA: O simfonie în patru părţi. Alegro, Andante, Scherzo.
PROFESORUL: Şi iar Alegro. Hai, Udrea, să mergem.
UDREA: Unde?
PROFESORUL: La tine acasă. Dorm şi eu la tine.
UDREA: De ce?
PROFESORUL: Lasă că-ţi spun eu pe drum.
UDREA: Şi doamna?
PROFESORUL: Doamna rămâne aici.
UDREA: De ce?
PROFESORUL: Pentru că n-are unde dormi în altă parte.
UDREA: Dar cine e Doamna?
PROFESORUL: Asta nu ştiu nici eu.

UDREA: Stai, frate, că m-am zăpăcit de tot. Avea dreptate scorpia. Aici se întâmplă lucruri mari.
PROFESORUL: Lasă. Vino. Îţi explic eu. Noapte bună.
NECUNOSCUTA: Plecaţi? De ce plecaţi?
PROFESORUL: Pentru că e târziu.
UDREA: Asta aşa e. E târziu.
NECUNOSCUTA: Nu vreau să rămân singură. De ce vă grăbiţi?
PROFESORUL: Pentru că ţi-e somn. Pentru că trebuie să dormi.
NECUNOSCUTA: Nu vreau să dorm. Domnule Udrea, vorbeşte-mi despre simfonia d-tale. E frumoasă?
UDREA: Păi să spună el. *(Gest cu capul spre Profesor).*
NECUNOSCUTA: El o ştie?
UDREA: I-am cântat-o.
NECUNOSCUTA: Cum?
UDREA: Din gură.
PROFESORUL: Să ştii că dacă ţi-o cântă şi d-tale, nu mai dormim în noaptea asta. E lungă.
UDREA: V-am spus. Are patru părţi. Alegro, Andante, Scherzo.
PROFESORUL: Şi iar Alegro. Hai să mergem.
UDREA: Stai, domnule, nu vezi că doamna se interesează de muzică?
NECUNOSCUTA: Şi nu s-a executat niciodată?
UDREA: Încă nu.
NECUNOSCUTA: De ce?
UDREA: Pentru că îmi pune beţe în roate.
NECUNOSCUTA: Cine?
UDREA: Toată lumea. Autorităţile locale, direcţia liceului. şi d-ra Cucu.
PROFESORUL: Udrea! E târziu.
UDREA: Lasă-mă frate. *(Către Necunoscută):* Să vedeţi, doamnă. Eu voiam să cânt simfonia cu orchestra liceului.
NECUNOSCUTA: Are orchestră?

UDREA: N-are, dar puteam s-o organizez, că la urma urmelor ce-mi trebuie? Opt viori, două violoncele, o violă, un contrabas. Se găseşte. Alămuri şi suflători, iau de la batalion, de la fanfară.

PROFESORUL: Dar nu ţi le dă.

UDREA: Tocmai. Nu vrea să mi le dea. Dar să zicem că mi le dă. Tot n-am făcut nimic.

NECUNOSCUTA: De ce?

UDREA: Pentru că n-am corn englezesc.

NECUNOSCUTA: Şi fără corn englezesc, nu se poate?

UDREA: Doamne fereşte. Asta-i principalul. Şi să vă spun de ce.

PROFESORUL: Lasă, Udrea. E târziu.

UDREA: Dă-mi pace, domnule! *(Către Necunoscută):* Până la scherzo, ar merge, cum ar merge, dar la scherzo, fără corn englezesc sunt mort. Să vedeţi. Întâi intră alămurile *(Gest de dirijor spre alămurile din fund dreapta, ale unei imaginare orchestre):* Pam - pam - pam - pam - pam — pam - pam... Pe urmă viorile. *(Dirijează cu amândouă mâinile viorile din imediata lui apropiere, într-o mişcare mai rapidă):* Tu - du - du - dum! Tu - du - du - dum! Tu -du - du - dum! Şi acuma intră cornul englezesc. *(Gest spre fund stânga):* Ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti. *(Scurt):* Tim - tim!

NECUNOSCUTA: E foarte frumos.

UDREA: Nu-i aşa? *(Reîncepe execuţia, de astă dată fără explicaţii):* Pam - pam - pam - pam - pam - pam - pam - pam. Tu - du - du - dum, Tu - du - du - dum, Tu - du -du - dum! Ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti - ti! Tim tim!

NECUNOSCUTA *(admirativ):* Partea asta de la urmă!

UDREA: Nu-i aşa!

PROFESORUL *(sincer):* E adevărat. E frumos.

UDREA: Ce folos! Dacă n-am corn englezesc.

NECUNOSCUTA: Nu se poate să pui altceva în loc? Alt instrument?

UDREA: În ruptul capului. Mai bine mă lipsesc. O mie de ani aştept - şi fără corn englezesc nu cânt.
NECUNOSCUTA: Şi nu se găseşte de cumpărat?
UDREA: S-ar găsi la Bucureşti, dar e scump. Vreo 30 de mii.
NECUNOSCUTA: 30 de mii.
UDREA: Am pus eu ceva bani deoparte din leafa mea, vreo 4.500, dar până la 30 de mii mai e. Am scos şi o listă de subscripţie. Staţi s-o vedeţi.
PROFESORUL *(jenat):* Udrea!
UDREA: Lasă-mă, frate. Numai s-o vadă. *(Scoate din buzunarul interior al hainei o hârtie, o despătureşte şi începe să citească):*
„Listă de subscripţie pentru achiziţionarea unui corn englezesc, în vederea executării în prima audiţie a simfoniei Nr. 1 în mi bemol major, a maestrului Radu Udrea”.
NECUNOSCUTA: Ai mulţi subscriitori?
UDREA: Până acum unul singur. *(Arătându-l pe Profesor):* El.
NECUNOSCUTA: D-ta?
PROFESORUL *(stingherit):* Da.
NECUNOSCUTA *(a luat lista de subscripţie din mâna lui Udrea şi o priveşte):* Domnule Udrea, aş semna şi eu... dar...
UDREA *(luându-i-o repede înapoi):* Vai de mine, coniţă! Se poate? Cum vă închipuiţi? Eu v-am arătat-o numai aşa.
PROFESORUL *(dojenitor, către Udrea):* Vezi? vezi?
UDREA: Pe unde n-am umblat? Cui n-am cerut? La Primărie, la Comitetul şcolar, la Sfatul Negustoresc. Am ajuns de râsul târgului. Zice lumea că sunt nebun.
NECUNOSCUTA: Şi d-ta?
PROFESORUL: Da. Şi el.
UDREA: Cum si eu?

PROFESORUL: Lasă că-ţi explic eu. Hai să mergem. Mâine dimineaţă avem şcoală. Vrei să întârzii? Vrei să ai de-a face cu d-ra Cucu?
UDREA: Nu. Asta nu.
PROFESORUL: Atunci? Hai să mergem. E târziu.
UDREA *(către Necunoscută, scuzându-se oarecum):* Adevărat. E foarte târziu. Noapte bună, doamnă.
NECUNOSCUTA: Mă lăsaţi?
UDREA: De! Trebuie.
NECUNOSCUTA: Bine.
PROFESORUL *(după ce şi-a luat cartea de pe masă):* Noapte bună, doamnă.
NECUNOSCUTA: Noapte bună. Iei cartea cu d-ta?
PROFESORUL: Da. Vreau s-o răsfoiesc puţin înainte de mă culc... Noapte bună. *(Udrea a ieşit, e şi el gata să iasă).*
NECUNOSCUTA *(scoţând un ţipăt):* A!
PROFESORUL *(întorcându-se din prag):* Ce s-a întâmplat?
NECUNOSCUTA: Şoarecele.
UDREA *(reintrând şi el):* Ce şoarece?
NECUNOSCUTA: L-am auzit. A mişcat.
PROFESORUL *(după ce a privit-o un timp în tăcere, se întoarce spre Udrea):* Udrea, ia-o înainte. Vin şi eu după tine. Să-mi laşi poarta deschisă, auzi?
UDREA: Bine, bine... *(Mai mult pentru ei):* Nu mai pricep nimic... Noapte bună. *(Iese).*

SCENA V

NECUNOSCUTA - PROFESORUL

PROFESORUL *(se apropie de ea):* N-ai auzit nimic - niciun şoarece, nu-i aşa?
NECUNOSCUTA *(recunoaşte din cap).*

PROFESORUL: Atunci, ce-i cu d-ta. Ce vrei?
NECUNOSCUTA: Nu pleca. Nu vreau să pleci până nu-mi arăţi steaua d-tale.
PROFESORUL: Am vrut să ţi-o arăt adineaori, dar te-ai speriat.
NECUNOSCUTA: Mi-era frică de d-ta. Vorbeai cu atâta... cu atâta pasiune.
PROFESORUL: Te rog să mă ierţi. Mi se întâmplă destul de rar, dar mi se întâmplă câteodată.
NECUNOSCUTA: Şi pe urmă, nu auzisem niciodată de Ursa Mare. Nu ştiam că există.
PROFESORUL: Nu ştiai? Cum nu ştiai? N-ai văzut-o niciodată? Niciodată?
NECUNOSCUTA: Nu-mi aduc aminte.
PROFESORUL: D-ta, nu te uiţi niciodată pe cer?
NECUNOSCUTA: Ba da. Uneori. Ca să văd dacă-i înnorat, dacă nu plouă...
PROFESORUL *(cu un fel de decolare):* Dacă nu plouă!
NECUNOSCUTA *(explicându-se, scuzându-se):* Ca să ştiu cum să mă îmbrac... Ce pantofi să pun...
PROFESORUL: Ce pantofi să pui! Dar la stele, la stele d-ta nu te uiţi, nu le vezi?
NECUNOSCUTA: Nu am timp.
PROFESORUL: Nu ai timp? Dar ce faci?
NECUNOSCUTA: Sunt foarte ocupată.
PROFESORUL: Ocupată cu ce?
NECUNOSCUTA: Nu mă mai întreba. Nici nu ştiu unde mi-e capul. Nu am o zi liberă.
PROFESORUL: Dar seara.
NECUNOSCUTA: A! seara sunt şi mai ocupată.
PROFESORUL: E îngrozitor! Bine, dar ce fel de viaţă duci d-ta, dacă nici Ursa Mare n-ai avut timp s-o priveşti. E de mii de ani, de sute de mii de ani, pe cer, aici şi d-ta n-ai văzut-o?
NECUNOSCUTA *(cu un fel de uimire copilărească):* De sute de mii de ani! Arată-mi-o si mie.

PROFESORUL *(vine din nou la fereastră):* Vino aici. Lângă mine. Acum trebuie s-o vezi. Ursa Mare. Carul Mare.
NECUNOSCUTA: Carul Mare?

(În odaie, lumina albastră a nopţii e destul de limpede. Pe cer stelele clipesc acum mai puternic. Se desprinde mai ales printre alte stele mici, Ursa mare, cuprinsă toată în cadrul ferestrei).

PROFESORUL: E ca o ursoaică adormită pe labele dinainte. Un car răsturnat deasupra cerului, cu roţile în sus.
NECUNOSCUTA Cu roţile în sus! Mi se pare că văd. Da! zău că văd. Spuneai că sunt şapte stele; patru şi trei. Într-adevăr, patru... le văd... şi trei... *(În extaz):* Ce frumos e! *(După o mai lungă tăcere):* Ce mari sunt stelele! Mari şi albe.
PROFESORUL: Nu sunt albe.
NECUNOSCUTA: Nu?
PROFESORUL: Întâia e galbenă. Şi a doua. A treia şi a cincea sunt roşii-rubinii. A patra e albastră.
NECUNOSCUTA: De unde ştii?
PROFESORUL: Pentru că le cunosc.
NECUNOSCUTA: Le cunoşti pe toate?
PROFESORUL: Nimeni nu le cunoaşte pe toate.
NECUNOSCUTA *(cu un gest viu, arătând pe cer):* Dar steaua de-acolo o cunoşti?
PROFESORUL: Unde? Care?
NECUNOSCUTA: O stea mică. De-asupra Ursei Mari. Lângă a şasea stea din Ursa Mare.
PROFESORUL: La stânga?
NECUNOSCUTA: Da. La stânga.
PROFESORUL: Ai ochi buni. Te felicit. E Alcor.
NECUNOSCUTA: Alcor?
PROFESORUL: Acolo e şi steaua mea. Steaua pe care am găsit-o eu.

NECUNOSCUTA: Cum o cheamă?
PROFESORUL: Nu ştiu. Nu i-am dat încă niciun nume.
NECUNOSCUTA: De ce?
PROFESORUL: Pentru că n-am găsit un nume potrivit. Trebuie să fie un nume care să meargă împreună cu Alcor, Vega ar fi fost frumos. Alcor şi Vega. Îmi trebuie un nume de două silabe. Un nume.
NECUNOSCUTA: Dar eşti sigur că e acolo.
PROFESORUL: Trebuie să fie.
NECUNOSCUTA: Atunci de ce nu se vede?
PROFESORUL: Pentru că e prea departe?
NECUNOSCUTA: De ce nu te uiţi cu un ochean? Cu o lunetă?
PROFESORUL: Niciun ochean nu străbate până acolo. Eu văd mai departe. Mult mai departe.
NECUNOSCUTA *(mirată):* Vezi.
PROFESORUL: Când închid ochii. Ştiu unde se află. Îi cunosc orbita. Îi urmăresc drumul.
NECUNOSCUTA: Ce drum?
PROFESORUL: Drumul. Drumul pe care-l străbate de mii de ani în întunerec, nevăzută, necunoscută, nebănuită.
NECUNOSCUTA: Şi nu se va vedea niciodată? Niciodată?
PROFESORUL: Niciodată.
NECUNOSCUTA: Păcat.
PROFESORUL: Ar trebui să se abată puţin din drumul ei.
NECUNOSCUTA: Şi-atunci?
PROFESORUL: Atunci ar străluci acolo. *(Arată cu mâna.)* Drept acolo.
NECUNOSCUTA: Deasupra Ursei Mari?
PROFESORUL: Deasupra Ursei Mari. Lângă Alcor.
NECUNOSCUTA: Şi nu se poate?
PROFESORUL: Nu!
NECUNOSCUTA: De ce?
PROFESORUL: Pentru că stelele nu se abat niciodată din drumul lor. *(Moment de tăcere. Se aude din depărtare un şuierat de locomotivă).*

NECUNOSCUTA: Tresărind uşor. Ce este asta?
PROFESORUL: Ştiu eu? Un tren. Un tren de noapte.
NECUNOSCUTA: Poate trenul meu. Când te gândeşti că dacă muream astă noapte, muream fără să văd Ursa Mare.
PROFESORUL: Ar fi fost păcat.
NECUNOSCUTA: Atâţia oameni trăiesc fără s-o vadă.
PROFESORUL: Li se pare că trăiesc.

(Un nou şuierat, parcă mai de departe.)

NECUNOSCUTA: Îl auzi? Trece. A trecut. Dacă rămâneam acolo pe linie.
PROFESORUL: Ai fi fost în stare... Ai fi fost în stare să... *(Nu îndrăzneşte să pronunţe cuvintele).*
NECUNOSCUTA: Să mor? Poate că da.
PROFESORUL: De ce?
NECUNOSCUTA: Ştiu eu?
PROFESORUL: Eşti nenorocită în viată? Foarte nenorocită?
NECUNOSCUTA: Nenorocită? Nu cred. Nu m-am gândit niciodată.
PROFESORUL: Atunci?
NECUNOSCUTA: Mă plictisesc. Mereu aceiaşi oameni, aceleaşi gesturi, aceleaşi cuvinte. Uneori îmi vine să urlu de plictiseală, de disperare. Pe urmă îmi trece. Uneori îmi vine o poftă nebună să trântesc uşa, să plec, să fug. Pe urmă îmi trece.
PROFESORUL: Totuşi. Astă seară ai fugit.
NECUNOSCUTA: Am mai fugit eu de câteva ori. Dar m-am întors.
PROFESORUL: Te vei reîntoarce şi de astă dată.
NECUNOSCUTA: Da... poate... dar cel puţin de astădată am văzut ceva nou. (Se *întoarce la fereastră):* Ursa Mare.
PROFESORUL: Ai dreptate. Ursa Mare e totdeauna nouă.

NECUNOSCUTA: Chiar şi pentru d-ta care o cunoşti aşa de bine?

PROFESORUL: Chiar şi pentru mine. Sunt seri când e rece, depărtată, indiferentă. Şi atunci parcă simt toată umilinţa, toată dizgraţia de a locui pe o biată planetă mizerabilă, pe lângă care marile stele trec fără s-o vadă.

NECUNOSCUTA: Fără s-o vadă?

PROFESORUL: Dar sunt alte seri, când o simt aici la fereastră, vie, protectoare, atentă, aşa de atentă, încât dacă aşi striga mi se pare că m-ar auzi.

NECUNOSCUTA: Ar trebui să încerci. Cine ştie?

PROFESORUL: Sunt seri când tot cerul mi se pare pustiu, cu stele reci, moarte, într-un univers absurd, în care numai noi în marea noastră singurătate, ne zbatem pe o planetă de provincie, ca într-un târg în care nu curge apă, nu arde lumina şi unde nu opresc trenurile rapide. Dar sunt seri când tot cerul foşneşte de viaţă, când pe ultima stea, dacă asculţi bine, auzi cum freamătă păduri şi oceane - fantastice păduri şi fantastice oceane, - seri în care tot cerul e plin de semne şi de chemări, ca şi cum după o planetă pe alta, de pe o stea pe alta, fiinţe care nu s-au văzut niciodată, se caută, se presimt, se cheamă.

NECUNOSCUTA *(încet, cu teamă):* Şi se găsesc?

PROFESORUL: Niciodată.

NECUNOSCUTA: De ce?

PROFESORUL: Pentru că nimeni n-a trecut niciodată de pe o stea pe alta. Pentru că nicio stea nu se abate niciodată din drumul ei.

NECUNOSCUTA: E păcat. E trist.

PROFESORUL: E puţin trist. Dar e frumos. Cel puţin ştii că nu eşti singur sub bolta asta imensă, că undeva, în altă lume, în altă constelaţie. în Ursa Mare, sau pe Steaua Polară, sau pe Vega.

NECUNOSCUTA: Sau pe steaua d-tale fără nume.

PROFESORUL: Da. Sau pe steaua mea fără nume. Aventura asta ridicolă, care se numeşte viaţa noastră, se repetă altfel, de la început, sub acelaşi cer, dar cu alt noroc. Poate că acolo tot ce aici e greoi şi apăsător, devine uşor, tot ce aici e întunecat şi opac, devine luminos şi transparent. Tot ce încercăm fără să izbutim nici pe jumătate - gesturile noastre zadarnice, visele noastre căzute - tot ce am fi vrut să cutezăm si n-am cutezat, să iubim si n-am iubit, tot, tot, se împlineşte, se simplifică, se împarte.

NECUNOSCUTA: Crezi... crezi că sunt şi acolo oameni. Oameni ca noi.

PROFESORUL: Oameni, nu ştiu. Ca noi, nu cred. Dar poate fiinţe mai uşoare, mai luminoase, mai plutitoare... *(cu o schimbare de ton, privind-o):* Când te-am văzut astăzi seara, intrând acolo, - în gara aceea afumată, - când te-am văzut, albă, limpede, strălucitoare, am crezut o clipă că vii din altă lume.

NECUNOSCUTA: Poate că vin din altă lume.

PROFESORUL: Nu. nu.

NECUNOSCUTA: De unde ştii?

PROFESORUL: Pentru că nicio stea nu se abate, nu se opreşte niciodată din drumul ei.

NECUNOSCUTA: Eu sunt o stea care se opreşte. *(E foarte aproape de el. Îl îmbrăţişează. Lung, lung sărut. Pe urmă se desprind unul de altul şi se privesc în tăcere.*

PROFESORUL: Cum te cheamă.

NECUNOSCUTA: Mona.

PROFESORUL: Mona! Ce nume frumos. Parcă ar fi un nume de stea... *(Străbătut de un gând revelator):* Dar e un nume de stea Alcor şi... Mona...

---- CORTINA ----

ACTUL III

Acelaşi decor, a doua zi dimineaţa, nimic nu e propriu-zis schimbat şi totuşi în lumină, parcă e altă casă. Interiorul e tot atât de modest, dar acum se vede' prin fereastra deschisă grădiniţa din faţă, grădiniţă simplă de provincie, care aseară în întunerec nu se vedea şi care luminează totul.

SCENA I

PROFESORUL - MONA

Scena e goală. Uşa din stânga, ce dă spre baie, deschisă. De afară din curte se aude glasul Monei, cântând. Nu trebuie neapărat să cânte frumos şi nu trebuie mai ales să cânte o romanţă întreagă cu cuvinte. O frază-două, mai mult fredonat (fie şi fals), dintr-un cântec oarecare şi întrerupt pe alocuri de un râs copilăresc. Profesorul intră repede din stânga, speriat, e fără haină, cămaşă cu mânecile suflecate până la cot. Are în mână un prosop cu care tocmai se şterge pe faţă.

PROFESORUL *(alergând spre fereastra):* Mona! Mona!
MONA *(de afară):* Daa!
PROFESORUL: Nu mai cânta, pentru Dumnezeu…
MONA: De ce? Nu-ţi place?

PROFESORUL: Ba da, dar te vede... Te aude de peste drum de la Chiroiu.
MONA: Ştiu. Chiroiu de la Percepţie. *(Râde).*
PROFESORUL: Mona!
MONA: Şi Atanasiu. Casa cu uluci. Şi Lascu, trei geamuri la stradă. *(Râde lung, copilăresc).*
PROFESORUL: Mona, nu râde. Nu râde că te aude.
MONA: N-are decât.
PROFESORUL: Mona, fii cuminte, înţelege. Vino înăuntru.
MONA: Îndată... îndată... *(Fredonează iar).*
PROFESORUL *(dezolat, se întoarce spre interior. Continuă să se şteargă pe obraz cu prosopul, mormăind de unul singur):* Sunt pierdut. Ce mai încolo-ncoace. Sunt pierdut. Mă dă afară. Mă dă afară din învăţământ *(Şi ca şi cum aceasta reflecţie ar trezi în el o nouă alarmă, se apleacă din nou peste pervazul ferestrei şi strigă.)* Mona!
MONA *(intră prin dreapta. E în aceeaşi rochie de seară. Pe braţul stâng un buchet de flori de grădină, de toate colorile):* Nu striga că te aude.
PROFESORUL *(se întoarce tresărind):* Unde ai fost?
MONA: În curte, să culeg flori.
PROFESORUL: Dar bine, nu te gândeşti? În rochia asta, dis de dimineaţă! Să te vadă toţi vecinii?
MONA *(cu elan):* Toată strada, tot târgul. Tot judeţul.
PROFESORUL *(dojenitor):* Mona!
MONA: Sunt fericită dragul meu. Mă auzi? Fericită. Fericită. E atâta soare, atâta lumină. Şi florile astea, uite... sunt cele mai frumoase flori din lume. Parcă toate ridică deodată capul şi spun: Bună dimineaţa!
PROFESORUL: Bună dimineaţa Mona!
MONA: Bună dimineaţa Marin!
PROFESORUL: Ce frumoasă eşti!
MONA: Nu eu. Florile! Viaţa! Casa!
PROFESORUL *(cu o ridicare din umeri):* Casa! (Ca *şi cum ar spune: Să nu mai vorbim de* ea).

MONA: E fermecătoare.
PROFESORUL: Aseară spuneai că e oribilă.
MONA: Aseară. Dar de aseară până acum a trecut o noapte. Şi ce noapte!
PROFESORUL *(încet):* N-am s-o uit niciodată, Mona!
MONA: Totul s-a schimbat de atunci. Casa. Şi eu. Şi tu. Ce drăguţ eşti, Marin.
PROFESORUL: Mona, te rog.
MONA: Zău că eşti drăguţ. Ia vino aici. Mai aproape... Ce fel de ochi ai tu?
PROFESORUL *(a închis repede ochii):* Fără culoare.
MONA: Deschide-i.
PROFESORUL: Nu.
MONA: De ce?
PROFESORUL: Mi-e frică.
MONA: Frică?
PROFESORUL: Da. Că nu eşti aici. Că nu e adevărat.
MONA: Nu sunt aici? Eu? *(Râde. Râs tânăr, clar):* Dar bine dragul meu, nu mă auzi? Nimic din viaţa mea n-a fost vreodată mai adevărat decât dimineaţa asta. Haide, nu fii prost. Deschide ochii şi dă-mi repede un vas să pun florile.
PROFESORUL: Un vas? *(Caută cu ochii prin odaie):* Da de unde să-l iau? *(Îşi aduce aminte):* A! da. *(Merge spre fereastră şi se apleacă peste pervaz spre curte, de unde ridică un vas cu care rămâne în mână).*
O VOCE GROASĂ DE FEMEE: *(din stradă):* Bună dimineaţa, domnu Miroiu.
PROFESORUL: Sărut mâinile. Sărut mâinile.
MONA: Cine e?
PROFESORUL *(speriat):* Sssst! *(Către femeia din stradă):* Da 'ncotro aşa de devreme?
VOCEA: La piaţă că mi-a spus m-me Maltopol că e nişte vinete.
MONA: Vinete? Vreau şi eu.
PROFESORUL: Sssst!

MONA: Mi-e foame.
PROFESORUL *(încet, aproape disperat):* Mona! Mona! *(Către femeia din stradă):* Sărut mâinile, sărut mâinile. Complimente acasă. (Se *întoarce de la fereastră):* Te-a văzut! *(Pune decolat vasul pe masă).*
MONA: Cine era?
PROFESORUL: M-me Grigorescu.
MONA: A! Mama lui m-me Chiroiu.
PROFESORUL: Să ştii că te-a văzut.
MONA: Cu atât mai bine. Asta e o dovadă în plus, că sunt aici. *(Tandră):* Că e adevărat.
PROFESORUL: Mona, tu nu poţi să rămâi aşa, în rochia asta, în plină zi, într-un târg ca al nostru.
MONA: Asta aşa e. Ar trebui să mă schimb. Ştii ce? Îmi pun din nou pijamaua ta de astă noapte. Îmi venea bine.
PROFESORUL: Să lăsăm gluma, Mona.
MONA: Nu-mi venea bine? Vrei să spui că nu-mi venea bine?
PROFESORUL: Era cam ruptă.
MONA: Nu-i nimic. O cos.
PROFESORUL: Şi n-ai să te plimbi în pijama pe stradă.
MONA: Aici ai şi tu dreptate. Mi-ar trebui o rochie. Ce ar fi să împrumutăm de la o vecină? De la M-me Maltopol! De la m-me Lascu! Cum e m-me Lascu? Grasă?
PROFESORUL: Mona, nu glumi. Nu e timp de glumit. Trebuie să ieşim din situaţia asta. Uite, eu mă reped până la Liceu, şi oricum, e târziu *(se uită la ceas):* au! Opt fără zece! Ora întâia n-am clasă, dar mă duc să iau nişte bani, că îi întâi. *(Îşi caută haina, cravata).*
MONA: Întâi?
PROFESORUL: Şi se plătesc lefurile. De acolo mă reped până la Pascu. *(Şi-a găsit haina şi cravata. Începe să se îmbrace zăpăcit şi stângaci).*
MONA: Care Pascu?

PROFESORUL: Pascu, Magazinul General. Trebuie să găsesc ceva acolo. O rochie, un trenchcoat. Orice. Ca să poţi ieşi din casă.
MONA: Da de ce să ies? Nu vreau să ies. Eu rămân aici.
PROFESORUL: Până când?
MONA: Toată viaţa.
PROFESORUL: Toată viaţa în rochia asta?
MONA: Da. Numai să-mi aduci un sandvich că mi-e foame. De altceva nu am nevoie.
PROFESORUL: Bine. Îţi aduc, dar acum am fugit. *(A terminat cu haina, cu cravata, îşi ia repede pălăria din cui şi dă să iasă).*
MONA: Stai!
PROFESORUL *(S-a oprit în prag):* Ce e?
MONA: Vino aici! Nu-mi place cum ţi-ai făcut cravata. Nu te pricepi.
PROFESORUL *(disperat):* Mona!
MONA: Lasă-mă pe mine. *(Îi reface cu atenţie şi tandreţe cravata):* Stai cuminte. Aşa. *(Îl priveşte o secundă):* Marin!
PROFESORUL Da.
MONA: Eşti drăguţ, să ştii. Eşti foarte drăguţ.
PROFESORUL *(se uită cu disperare la ceas):* Mona, e opt fără cinci.
MONA: Chiar dacă e opt fără cinci, eşti foarte drăguţ. *(Îl mângâie uşor pe obraz şi pe urmă se sărută lung).*
PROFESORUL *(după ce s-a desprins de ea, puţin ameţit):* Nu. Asta mi se poate să fie adevărat. *(Iese dar n-a închis bine uşa şi se întoarce):* Mona, fii cu băgare de seamă. Nu ieşi în curte, nu te arăta la fereastră.
MONA *(cu tonul lui):* Nu râde. Nu cânta.
PROFESORUL: Da, nu cânta. Mai ales nu cânta. *(Iese).*
MONA *(rămâne o clipă privind lung spre uşa prin care a ieşit el. Un zâmbet de tandreţe, de emoţie, îi luminează toată privirea):* Eşti un prost. *(Se întoarce cu spatele şi se reazemă cu capul în uşă, visătoare):* Şi eşti aşa de

drăguţ... *(Priveşte de acolo încă odată toată încăperea, fereastra, cărţile, portretele din perete, ale lui Keppler şi Kopernick. Pe urmă trece pe lângă ei, cu un gest de amiciţie, ca şi cum i-ar mângâia pe sub bărbie):* Şi voi... şi voi sunteţi drăguţi. *(la vasul, trece în baie ca să pună apă. Se întoarce. Caută florile. A uitat unde le-a lăsat adineaori, undeva, pe un scaun, pe divan, le găseşte şi fredonând începe să le pună în vas, cu mare grijă. Se aude o bătaie slabă în uşa din dreapta, bătaie care se repetă după o secundă. Întoarsă cu spatele, aplecată asupra vasului cu flori, fredonând mereu, iar nu aude. Uşa se deschide uşor şi cu mare băgare de seamă, intră timidă, eleva, cu ghiozdanul de şcoală în mână, numărul cusut pe mânecă, ţinută reglementară).*

SCENA II

MONA - ELEVA

ELEVA: Vă rog, domnu Profesor Miroiu nu-i acasă? *(Mona se întoarce brusc. Fata când o vede din faţă, tresare. E şi mai încurcată acum):* Vă rog să mă iertaţi, eu credeam. credeam... *(Dă să plece).*

MONA: Ce credeai domnişoară?

ELEVA: Credeam că locuieşte aici domnu Miroiu.

MONA: Aici locuieşte.

ELEVA *(repede):* Nu se poate.

MONA: De ce?

ELEVA: Fiindcă... *(Ceva mai degajat.)* Fiindcă eu pe dv. nu vă cunosc.

MONA: Nici eu pe d-ta. Şi totuşi aici locuieşte. Chiar acuma a ieşit din casă. Mă mir că nu l-ai întâlnit.

ELEVA: Nu, că eu am venit pe strada Unirii şi d-lui o fi dat colţul pe Cuza-Vodă... da, dacă ziceţi că nu-i acasă, eu... mă duc.
MONA: Aveai treabă cu el?
ELEVA: Aveam. Adică, voiam să-l rog. *(Deodată o pridideşc lacrimile):* Mă dă afară din şcoală.
MONA: Cine? El?
ELEVA *(Cu puţin dispreţ, ca şi cum ar spune: „Să fim serioşi!"):* A! nu. *(Din nou îngrijorată):* Domnişoara Cucu. *(repede):* Nici nu m-a lăsat să intru în şcoală. A zis că mai întâi să aştept conferinţa şi atunci eu am dat fuga până aici, să-l rog pe domnu Profesor Miroiu. *(Se întrerupe.)* Da' dacă nu-i acasă...
MONA: Nu-i.
ELEVA: Atunci, atunci eu mă duc. (Pune mâna pe clanţă, deschide).
MONA *(după o secundă de tăcere):* Domnişoara.
ELEVA *(oprindu-se):* Vă rog.
MONA: Cunoşti bine pe d-l Miroiu?
ELEVA: Îl cunosc.
MONA: E profesorul d-tale?
ELEVA: Da.
MONA: Ce noroc ai.
ELEVA: Da' de ce?
MONA: Un profesor ca el! Vorbeşte aşa de frumos!
ELEVA *(fără prea mare entuziasm):* Da, vorbeşte...
MONA: Aveţi şi astăzi oră cu el?
ELEVA: Avem. Ora patra. Cosmografia.
MONA: Ce lecţii aveţi?
ELEVA: Despre... staţi să mă uit. C-am uitat. *(Deschide ghiozdanul şi caută cartea. Mona se apropie şi urmăreşte cu viu interes. Fata a scos cartea şi o răsfoieşte repede, după ce şi-a muiat degetul pe limbă):* Despre legile lui Keppler... să...
MONA: Keppler! *(Privire scurtă spre portretul din perete):* Mă laşi să văd si eu?

ELEVA *(puţin mirată):* Vă rog. *(Îi dă cartea).*

MONA *(se uită câteva secunde în carte cu mare atenţie. Pe urma citeşte):* „În mişcarea lui aparentă în jurul pământului, soarele descrie o elipsă. Pământul fiind într-unul din focare, mişcarea se face în sens direct” (Se *opreşte din citit.)* Ce frumos e!

ELEVA; Zău !

MONA *(citeşte mai departe):* „Ariile descrise de raza vectoare a soarelui, sunt proporţionale cu timpurile întrebuinţate spre a le descrie”. E minunat. Nu-i aşa că-i minunat.

ELEVA *(sceptică):* Da.

MONA: Ce noroc aveţi, d-ta şi colegele d-tale că-l puteţi asculta vorbind în fiecare zi...

ELEVA: Numai de trei ori pe săptămână.

MONA: ...despre lucruri aşa de frumoase. Aşa de ameţitor de frumoase. *(Privind-o:)* Şi ce bine-ţi stă şorţul ista.

ELEVA: Doamnă, vă râdeţi de mine.

MONA: Nu. Crede-mă că nu. Îţi stă bine şi frumos. Cineva poate fi fericit într-un şorţ ca ăsta.

ELEVA: Vă râdeţi de mine Doamnă. Aveţi o rochie aşa de... aşa de ... *(Nu găseşte cuvântul).*

MONA *(cu o vagă amărăciune):* Aşa de...

ELEVA *(fascinată):* Niciodată n-am văzut o rochie ca asta, aici la noi. Şi nici la Bucureşti. C-am fost la Bucureşti, acum doi ani de Paşte, cu mama şi cu tanti... Lăsaţi-mă să mă uit bine la ea, ca să povestesc şi fetelor la şcoală. *(Se uită cu aceeaşi privire fascinată la miraculoasa rochie:)* Da, dar dumneavoastră iertaţi-mă că vă întreb, de unde veniţi? *(Din strada se aude un zgomot de automobil. Fata tresare surprinsă):* Ce-i asta? *(Zgomotul se apropie):* Un automobil? Pe strada asta?

MONA *(care nu dă importanţă faptului):* Nu se poate?

ELEVA: A oprit aici. La poartă. *(Se repede la fereastră şi se uită afară. Pe urmă oarecum decepţionată):* A! e

domnu Ispas. *(Explicativ):* Domnu Ispas de la gară. *(Din nou interesată):* Ba stai! Că mai e cineva. Un domn.

MONA *(tresărind):* Un domn?

ELEVA: Vai! Ce elegant e!

MONA *(îngrijorată):* Elegant? *(Vine şi ea spre fereastră, aruncă o privire spre stradă şi tresare cu un mic ţipăt):* El e!

ELEVA: Cine el?

MONA *(are o secundă de editare, privire spre uşă, spre fereastră şi pe urmă, repede, dispare în stânga, în camera de baie, trăgând uşa după ea).*

ELEVA *(din ce în ce mai intrigată):* Care el?

SCENA III

ELEVA - ŞEFUL - GRIG

Intră şeful gării, urmat de Grig. Grig e „bucureştean". Poate că la Bucureşti nu s-ar vedea aşa de direct, dar aici, în lumina asta, parcă e un exemplar din altă specie umană. Gesturi sigure (fără ostentaţie însă), eleganţă simplă, firească, puţin blazată poate. Vine de la volan. Şi asta se vede. E un om care la volanul unei maşini, la o masă de baccara, într-un mare hol de hotel, se simte la el acasă. Meserie neprecisă. Om de afaceri. Dar obişnuinţă veche de a umbla cu bani mulţi, de a-i câştiga uşor, de a-i cheltui la fel de uşor. Poartă un costum sportiv de dimineaţă, gris deschis.

ŞEFUL *(în continuarea unei discuţii):* Şi cum-vă spusei... Datoria înainte de toate. Regulamentul. Tată să-ţi fie, frate, soră... *(Intransigent):* Nimic! Regulament... *(Zărind-o pe elevă):* Domnul Miroiu nu-i acasă, domnişoară?

ELEVA *(nu-şi poate lua ochii de la Grig. Nici n-a auzit, nici nu răspunde).*

ŞEFUL: N-auzi domnişoară? Domnu Miroiu nu-i acasă?

ELEVA *(tresărind):* Cum? Nu. Nu e...

GRIG *(către Şef):* Dumneata eşti sigur că doamna... doamna de care ţi-am vorbit... e aici?

ŞEFUL: Sigur. La domnu' Miroiu, profesorul. A plecat cu el, aseară, de la mine, de la gară. Au plecat împreună.

GRIG: Împreună?

ŞEFUL: Adică... d-lui zicea că se duce să doarmă la Udrea *(Cu subînţeles):* Mă-nţelegi!...

GRIG *(mai mult pentru el):* S-ar putea? *(Privind curios şi amuzat decorul):* S-ar putea să fi petrecut ea aici o noapte? Aici?

ŞEFUL: Dacă vă spun. *(Către elevă):* I-ascultă, domnişoară, d-ta eşti de mult aici?

ELEVA *(fără să-şi ia ochii de la Grig):* De adineauri.

ŞEFUL: Şi când ai intrat n-ai văzut o doamnă?

GRIG: O doamnă, tânără, frumoasă, blondă, în rochie albă.

ELEVA *(buimăcită că el, care n-a văzut-o până acum, îi vorbeşte):* Ba da... adică nu...

GRIG; Da sau nu?

ELEVA *(şi mai buimăcită, de apropierea lui şi de întrebarea lui scurtă):* Eu... să vedeţi. *(Nu mai poate minţi):* Ba da. Am văzut-o.

ŞEFUL: Şi unde e?

ELEVA: Eu... eu... *(Cu un gest scurt, arătând uşa din dreapta):* Acolo.

ŞEFUL: Acolo? *(Face un pas spre uşă).*

GRIG *(Îl opreşte calm):* Lasă dumneata. *(Merge spre uşă şi rămâne în faţa ei).*

SCENA IV

ŞEFUL - GRIG

GRIG *(care a privit mereu spre uşa din stânga, fără să participe în ultimele replici, fără măcar să le audă):* Domnule Şef, dumneata eşti convins că doamna e doamna pe care o caut eu?
ŞEFUL: Mai e vorbă? Înaltă, blondă, rochie albă. Semnalmentele corespunde. Nu?
GRIG *(cu un zâmbet):* Ba da. Corespunde.
ŞEFUL Şi p-ormă, s-o chemăm înăuntru. S-o vedeţi şi dv. la faţă. *(Face un pas spre uşă).*
GRIG: Nu. Lasă.
ŞEFUL: Şi mai e ceva. Uitasem. Staţi să vedeţi. *(Se scotoceşte prin buzunarele vestei şi scoate de acolo cele câteva fise de joc de aseară):* Poftim.
GRIG *(Le ia, le priveşte):* Fise de la ruletă.
ŞEFUL: Cu asta voia dumneaei să plătească biletul. Dacă s-a mai pomenit!
GRIG: Adevărat. Nu s-a mai pomenit.
ŞEFUL: Păi nu? Păi nu era locul să-i tragem un proces-verbal de contravenţie?
GRIG: Ba era.
ŞEFUL: Eu de asta zic. S-o chemăm înăuntru şi să-i tragem procesul.
GRIG: Acuma-i târziu. Nu ţi-am plătit la gară? Şi biletul şi amenda?
ŞEFUL *(cu regret):* Ba aţi plătit.
GRIG: Păi vezi? Aseară trebuia.
ŞEFUL: Da, da nu avea acte. Nu zici că voia să se omoare.
GRIG *(nu prea îngrijorat):* Ce vorbeşti?
ŞEFUL: Piiiii! Ce-am tras cu ea. Nu şi nu că ea se omoară. Dacă nu eram eu.

GRIG *(luându-l de spate şi împingându-l spre ieşire):* Îţi mulţumesc domnule Şef. Eşti un om de ispravă. Dar acum lasă-mă. Lasă-mă singur.

ŞEFUL: Am onoarea. Vă salut. *(Se opreşte în prag):* Tiii. tare-mi pare rău. De cinşpe ani n-am mai tras un proces-verbal. O ocazie ca asta nu se mai nimereşte. *(Iese).*

SCENA V

GRIG - MONA

Grig l-a petrecut pe şef până în prag. Rămas singur, se întoarce, păşeşte spre uşa din stânga, se opreşte în faţa ei, se uita o secundă sau două, cu un vag surâs amuzat, pe urmă foarte calm, pune mâna pe clanţă şi deschide. Nu intră. Rămâne locului, dar face semn cu degetul arătător, chemând-o pe Mona, iar când vede ca ea nu răspunde, repetă gestul. Mona iese în sfârşit de acolo. E puţin jenată, dar nu prea mult. Se privesc în tăcere unul pe altul câtva timp.

GRIG: Bună dimineaţa Mona.

MONA: Bună dimineaţa Grig.

GRIG: Ai dormit bine?

MONA: Mulţumesc. Tu?

GRIG: N-am dormit deloc. Am stat la joc până la cinci dimineaţa. Am fost în serie mare. Pe urmă m-am dus la hotel, credeam că eşti acolo.

MONA: Nu eram.

GRIG: Nu. Nu erai. Am luat repede o baie, m-am schimbat şi am pornit să te caut.

MONA: Şi m-ai găsit.

GRIG: După cum vezi. Eu totdeauna te găsesc.

MONA: Cine ştie? Poate că de astădată, nu.
GRIG *(n-a dat atenţie):* Întâi crezusem că ai schimbat numai camera, dar portarul mi-a spus că nici nu te văzuse prin hotel şi că, de altfel, nici nu avea camere libere. Atunci mi-am închipuit că ai trecut peste drum la Caraiman.
MONA: Eroare.
GRIG: Exact. Eroare. Nu erai nici acolo. Dar cineva din hol te zărise coborând scările spre gară.
MONA: Întocmai.
GRIG: Şi la gară, tipul de la bar, Jean, chelnerul, te văzuse urcându-te în accelerat.
MONA: Ai mulţi informatori.
GRIG: Îi plătesc bine.
MONA: Ştiu.
GRIG: Am telefonat la Bucureşti, acasă. Nu veniseşi. Am telefonat la gară să văd dacă trenul nu avea întârziere. Nu. Sosise regulat. Atunci... atunci am început să fiu îngrijorat.
MONA: Tu?
GRIG: Eu.
MONA: Îngrijorat?
GRIG: Foarte.
MONA: Nu te recunosc.
GRIG: Timp de cinci minute.
MONA: Aşa da.
GRIG: Fiindcă după cinci minute mi-am adus aminte că n-aveai un ban în poşetă şi că probabil te-au dat jos pe undeva în vreo gară.
MONA: Eşti foarte inteligent.
GRIG: Sunt. M-am urcat în maşină şi am pornit-o metodic, din gară în gară. Până aici. Simpatic şeful gării.
MONA: Daa.
GRIG *(după o secundă de tăcere, părăsind tonul de glumă de până acum):* Mona!
MONA: Grig!

GRIG: Recunoaşte că cearta noastră de aseară a fost o prostie.
MONA: O mare prostie.
GRIG: Recunoaşte că eu personal, n-am avut nicio vină.
MONA: Niciuna.
GRIG *(brusc, iritat):* Ţi-am spus de atâtea ori, că nu-mi place, când joc, să stai în spatele meu şi să-mi vorbeşti şi să mă-ntrebi şi să mă sâcâi şi să-mi ceri bani. Ce vrei? Sunt jucător. Am şi eu superstiţiile mele.
MONA: Foarte normal.
GRIG *(mai potolit):* Vezi? Vezi ce-nţelegătoare eşti acum? *(Din nou iritat):* Mai ales că pierdeam. Eram într-un ghinion negru.
MONA; Şi după ce-am plecat eu?
GRIG: Am început să câştig.
MONA: Imediat?
GRIG: Nu. Ceva mai târziu.
MONA *(interesată):* Cam pe la ce oră?
GRIG; Ştiu eu? Cam pe la 12.
MONA *(cu o mică tresărire):* A!
GRIG: Dar de ce întrebi?
MONA *(a rămas o secundă pe gânduri):* Nimic. Mă gândeam la superstiţii.
GRIG: Am început să câştig. Şi-am intrat într-o serie fantastică, formidabilă. De asta nici n-am putut să mai ridic de la masă. Până dimineaţa. Până la cinci.
MONA: Vezi? Ţi-am purtat noroc.
GRIG *(apropiindu-se şi mai mult de ea):* Mona! *(Niciun gest din partea ei. El o apucă uşor de umeri):* Mona! Eşti supărată pe mine?
MONA: Nu. Deloc.
GRIG: Deloc, deloc?
MONA: Absolut deloc.
GRIG: Eşti o fată delicioasă. (O *sărută pe obraz cu oarecare neglijenţă. Ea-l lasă):* Şi acuma hai să mergem.

MONA: Unde?
GRIG: Cum unde? Maşina-i afară. Hai să mergem.
MONA *(simplu, fără violenţă):* Nu.
GRIG: Cum?
MONA: Eu nu merg.
GRIG: Nu mergi? Dar ce faci?
MONA: Rămân.
GRIG: Unde?
MONA: Aici.
GRIG *(gest circular, ironic):* Aici?
MONA: Da.
GRIG: Fată dragă, e prea târziu, sau prea devreme pentru glume. Mi-e somn. N-am dormit toată noaptea. Hai. Vino. Plecăm.
MONA: Pleci singur, Grig.
GRIG: Singur? Cum singur?
MONA: Uite aşa; singur.
GRIG *(ceva mai răstit, ceva mai serios):* De ce?
MONA: Pentru că... pentru că... Da, n-ai să-nţelegi. Nu. N-ai să-nţelegi. Ar fi mai bine să nu pui întrebări şi să te duci. *(Cu o schimbare de ton, simplu şi grav):* Ascultă, Grig. Tu... Ai văzut vreodată Ursa Mare?
GRIG: Ursa ce?
MONA: Ursa Mare!
GRIG: Eşti nebună.
MONA *(cu emoţie):* Grig! Asta-i drăguţ... Asta-i cel mai drăguţ lucru pe care mi l-ai spus de când te cunosc. Da. Sunt nebună. Pot fi şi eu nebună.
GRIG: Asta ştiam de mult.
MONA: Dar eu nu. Abia astă noapte am aflat. Astă noapte. Aici. Eu am făcut o descoperire. O sfâşietoare descoperire, Grig. Noi nu suntem fericiţi.
GRIG: Noi doi?
MONA: Noi şi toată lumea noastră. Nu suntem. Ducem o viaţă tristă, stupidă.
GRIG: Dar comodă.

MONA: Se poate. Mie nu mi-a plăcut niciodată.
GRIG: Nu ţi-a plăcut. Dar ţi-a stat bine.
MONA: Martor îmi eşti tu, Grig, că nu mi-a plăcut. De atâtea ori am plâns şi n-am ştiut de ce. De atâtea ori am vrut să fug şi n-am ştiut unde. Totdeauna, mă auzi? Totdeauna, oricâţi bani am avut, oricâte rochii, oricâte bijuterii, totdeauna am simţit că-mi lipseşte ceva, nu ştiam bine ce.
GRIG: Ursa Mare probabil.
MONA: Da. Ursa Mare.
GRIG: Mona, tu delirezi.
MONA: Nu, dragul meu, dac-ai şti ce limpede văd. E atâta soare azi dimineaţa, totul se luminează pentru mine. Uite, casa asta, florile astea.
GRIG: Florile astea? *(Se uită o clipă la florile din vas):* Îţi plac ţie?
MONA: Sunt minunate.
GRIG: Fetiţo, tu trebuie să te culci. Trebuie neapărat să dormi. S-a întâmplat ceva cu tine astă noapte. Ai băut.
MONA *(cu un uşor zâmbet secret):* Poate.
GRIG: Dar bine, te-ai uitat la zarzavatul ăsta din oală? Morcovi, pătrunjel şi păstârnac?
MONA: Grig, nu-ţi dau voie.
GRIG: Cum? Nota la florar se ridică în fiecare săptămână la zeci de mii de lei. Florile cele mai palide nu sunt destul de palide pentru tine. Violetele de Parma în Decemvrie, aduse cu avionul, nu sunt destul de fragile. Liliacul alb în Ianuarie nu e destul de alb. Florile de seră cele mai scumpe se ofilesc în camera ta într-o secundă. Ca un abur, ca o respiraţie şi toate astea de ce? Ca să te găsesc într-o zi, într-un mizerabil târg de provincie, leşinând cu o sorcovă în braţe?
MONA: Taci.
GRIG: De ce să tac? Pentru că nu vrei s-auzi? Pentru că ţi-e frică?
MONA: Pentru că e zadarnic.

GRIG; Recunoaşte că ţi-e frică. Frică să deschizi ochii, dar deschide-i, Mona şi uite-te bine la coteţul ăsta în care te zbaţi cu frumuseţea ta de prinţesă. Nu zău? Ai dormit tu pe salteaua asta găurită?

MONA: Taci. Nu ştii ce vorbeşti.

GRIG: Ai stat tu la masa asta şchioapă?

MONA *(jignită):* Nu e şchioapă.

GRIG: Dar nici mult nu-i lipseşte. *(Păşeşte prin odaie, uitându-se cu atenţie şi ironie la lucruri):* E minunat! E fantastic. (A *ajuns lângă uşa din stânga):* Şi aici ce e? *(Deschide şi aruncă o privire înăuntru):* A! Sala de baie. Foarte modernă. Îmi place. *(Scoate afară stropitoarea şi i-o arată):* Şi sistematică. *(Mona zâmbeşte. El pune la loc stropitoarea şi pe urmă închizând uşa):* Aici ţi-ai făcut baia?

MONA: Nu. M-am spălat afară la fântână.

GRIG: Cum?

MONA: Da. E o fântână în curte. N-ai văzut-o când ai intrat? O fântână curată şi lanţ. M-am spălat acolo, dimineaţa, în zori. A fost... a fost divin. Apa rece, vie.

GRIG *(foarte serios, ca şi cum ar fi o întrebare capitală):* Mona! Te-ai spălat tu la fântână?

MONA: Da.

GRIG: Tu?

MONA: Eu.

GRIG: Tu, care la Bucureşti iei două băi pe zi, una dimineaţa, una seara, într-o infuziune de lavandă, la 26 grade şi 5 linii, nicio linie mai puţin, nici una mai mult... te-ai spălat tu în curte, la fântână?

MONA: Da.

GRIG: Bine, dar atunci e grav. E foarte grav.

MONA: Cât se poate de grav, dragul meu.

SCENA VI

GRIG - MONA - PROFESORUL

PROFESORUL *(intrând repede, cu o rochie de damă pe braţul stâng):* Mona! am adus. *(Se opreşte scurt):* Mă iertaţi. Nu eşti singură?
GRIG *(cam agresiv):* După cum se vede.
PROFESORUL *(către Mona):* Cine e domnul?
MONA: E... *(scurt):* fratele meu.
GRIG: Cum?
MONA: Da. E fratele meu.
PROFESORUL: Domnule... sunt... sunt... onorat. *(Venind spre el şi întinzându-i* mâna): Daţi-mi voie. Numele meu este Miroiu. Marin Miroiu.
GRIG: Îmi pare bine. Îmi pare cu atât mai bine, cu cât am unele întrebări de pus.
MONA *(voind să-l oprească):* Grig?
GRIG *(către Mona):* Eu ori sunt frate, ori nu sunt. Şi dacă sunt, pun întrebări. *(Către Miroiu):* Domnule, te rog să-mi explici ce s-a întâmplat azi noapte aici?
MONA *(cu un strigăt, abia exprimat):* Grig.
GRIG: Da. Ce s-a întâmplat? Fiindcă ceva s-a întâmplat.
PROFESORUL *(între jenă şi cavalerism):* Domnule.
GRIG: Fata asta care zice că e sora mea şi pe care o reneg.
MONA: Grig!
PROFESORUL: Sunteţi prea aspru.
GRIG: Fata asta a plecat aseară de lângă mine. A fugit. Şi o regăsesc aici, în casa d-tale, ameţită, scoasă din minţi, delirând. Ce i-ai făcut, domnule? *(Ca şi cum deodată ar descoperi adevărul):* I-ai dat de băut.
PROFESORUL: Domnule, daţi-mi voie, cum puteţi crede?
GRIG: Ai îmbătat-o.
MONA: Grig, nu fi absurd.

GRIG: Ai îmbătat-o. Cu ce? De ce?

PROFESORUL: Domnule, înţeleg prea bine indignarea, neliniştea. E datoria dv. de frate, nu? La urma urmelor, sângele apă nu se face. Dar vă asigur că eu... că Mona...

GRIG: „Mona”? Îi spui pe nume?

PROFESORUL *(jenat):* Acum, după tot ce s-a întâmplat...

GRIG *(izbucnind):* Dar ce s-a întâmplat, pentru numele lui Dumnezeu! Vorbeşte odată! Vorbiţi odată!

PROFESORULL Domnule! am onoarea... vreau să spun... *(Luând repede şi eroic hotărârea):* Vă rog să-mi faceţi cinstea de a-mi acorda mâna surorei dv.

MONA *(afolată):* Dumnezeule!

GRIG: Mâna su... (O *clipă de suspensie, până sesizează situaţia):* A! Dar bine, atunci lucrurile se schimbă. *(Către ea):* Ascultă, Mona, ăsta-i un om de onoare. De ce nu mi-ai spus? *(Către Profesor):* Domnule, îţi cer iertare. Eu mă temeam că sora mea... *(Întorcând o secundă capul spre ea):* Biata mea soră... a căzut pe mâna unui vulgar crai, a unui don-juan fără scrupule, a unui seducător primejdios. Dar nu! D-ta eşti o conştiinţă.

MONA *(încet dar fierbând):* Şi dumneata un imbecil.

GRIG: Te rog să nu mă insulţi, într-un moment aşa de solemn. *(Către Profesor):* Tinere, cererea d-tale, mă ia-drept să-ţi spun - puţin pe nepregătite.

PROFESORUL: Şi pe mine.

GRIG: N-aş putea să dau un răspuns imediat.

PROFESORUL: Evident, înţeleg.

GRIG: Înainte de a vă da consimţământul meu... fiindcă, dacă nu mă-nşel, d-ta asta vrei de la mine, consimţământul.

PROFESORUL; Da, sigur.

GRIG *(scurtă privire spre Mona):* E colosal. *(Către Profesor):* înainte de a vă da consimţământul şi

binecuvântarea, trebuie să ştiu şi eu pe ce mâini o las, în ce casă.

PROFESORUL *(stingherit):* O! casa.

GRIG: N-am nimic de spus. E foarte frumoasă. Arc flori. Arc fântână. Are tot ce-i trebuie.

MONA *(către Grig încet):* Eşti grotesc.

PROFESORUL; Nu, n-are. Îmi dau seama că Mona vine dintr-altă lume. I-am spus şi aseară. Din cu totul altă lume. Şi nu trebuie să credeţi că dacă prin... printr-o împrejurare năucitoare, a venit aici, la mine, eu am uitat, eu uit tot ce ne desparte. Dar vedeţi, eu am o carieră, o situaţie. Sunt profesor definitiv.

GRIG *(către Mona):* Definitiv!

PROFESORUL: Cu o gradaţie.

GRIG: Frumos!

PROFESORUL: O leafă mică, dar sigură. 11.273 de lei.

GRIG: Fără reţineri?

PROFESORUL: Fără.

GRIG: Admirabil. 11.273! Ea e o fată ordonată, strângătoare.

MONA *(încet):* Eşti odios.

PROFESORUL: Chiar adineaori am fost pe la şcoală şi i-am luat. *(Bagă mâna în buzunarul hainei, scoate câteva bancnote cu stângăcie şi le vâră la loc):* Azi e întâi. *(Aducându-şi aminte):* Uite, Mona, rochia. Am trecut pe la Pascu. Cât p-aci să uit. Altceva n-am găsit. *(Întinde rochia, o oribilă rochie „degata", cu agăţătoare).*

GRIG *(luând el rochia):* Ce-i asta? (O *ridică de mânerul agăţătoarei).*

MONA *(i-o ia din mână):* Lasă. *(Aruncă rochia repede pe un scaun).*

PROFESORUL: Înţelegi? Nu poate să iasă în oraş aşa cum este. *(Îngrijorat):* Nu-ţi place, Mona?

MONA: Ba da. *(Încet lui Grig):* Eşti odios.

PROFESORUL; Fiindcă dacă nu-ţi place, o primeşte înapoi. Aşa m-am înţeles cu Pascu. Dar nu acum, că n-am

timp. Trebuie să mă duc şi la şcoală. *(Către Grig):* Ştiţi, am oră de la 9-10.

GRIG: Aa! Atunci du-te.

PROFESORUL: Dau o fugă pân-acolo şi mă-ntorc. Că lecţia tot n-o fac. Nici n-aş fi în stare. Prea sunt... prea sunt... Dar măcar să le spun. Să ştie că nu vin. Să pună pe altul în loc. *(A făcut un pas spre uşă):* Aa! Unde mi-e capul? *(Scoate din celălalt buzunar al hainei un pachet învelit în hârtie):* Uite Mona. *(Se întoarce, îi dă pachetul şi pe urmă explicativ, către Grig):* Ceva de mâncare. I-e foame săraca.

MONA: N-a mâncat nimic de ieri... (A *ajuns lângă uşă):* Eu mă-ntorc! *(Iese).*

SCENA VII

GRIG - MONA

Mona a rămas în mână cu pachetul care i l-a întins profesorul şi pe care ea l-a primit maşinal. Se apropie acum de masă şi-l aruncă uşor, cu un gest de oboseală, de absenţă.

GRIG *(după ce a privit-o lung în tăcere):* Prin urmare, aşa; M-ai înşelat.

MONA *(ridicare din umeri, gest care nu neagă, nu afirmă).*

GRIG: M-ai înşelat cu prăpăditul ăsta.

MONA: Te rog să nu vorbeşti despre el. Nu-l cunoşti.

GRIG: L-am văzut.

MONA: L-ai văzut dar nu-l cunoşti.

GRIG: Are haz băiatul. E simpatic. *(Şi deodată, tăios, fără ironie):* E ridicol.

MONA: Ridicol? De ce? Fiindcă ti-ai bătut joc. fiindcă ăi crezut că-ţi baţi joc de el în faţa mea? Ce milă mi-e de

tine, Grig. Cu zâmbetul tău sigur, cu cravata ta perfectă, cu eleganţa ta ireproşabilă. Ce milă mi-e de tine. Tu nu eşti ridicol şi n-ai să fii niciodată.

GRIG *(îndârjit):* Sper!

MONA: Dar nici n-ai să cunoşti marea lui taină.

GRIG: Are o taină?

MONA: L-ai văzut rău, în plină zi. Nu-i şade bine. E stângaci, e prost îmbrăcat, e timid. Dar când se face seara... *(Întoarce capul spre fereastră):* Când se face seara. aici, la fereastra lui... *(coborând mult vocea):* se întâmplă un lucru miraculos.

GRIG *(după o mai lungă tăcere, foarte serios):* Mona! Vrei să rămâi cu el?

MONA: Da.

GRIG: Te-ai gândit bine?

MONA: Nu. Nu m-am gândit deloc. Dar vreau să rămân.

GRIG: Mona! Eu te-nţeleg.

MONA: Crezi?

GRIG: Cred că da. Te-nţeleg foarte bine. Ţi s-a urât. Te-ai plictisit. Vrei să schimbi.

MONA *(protestând vag):* Ba nu.

GRIG: Ba da. Toţi ne plictisim. Tuturor ni se urăşte. Toţi vrem să schimbăm. Măcar odată, pentru cinci minute. Dar bagă de seamă. Cele cinci minute trec. Până acum a fost foarte amuzant. Un fel de escapadă. Un fel de excursie. Florile, fântâna, stropitoarea. Ce nostim e! Dar acum... Hai acasă.

MONA: Nu.

GRIG *(montându-se):* Nu? Şi eu ce fac, să mă-ntorc singur, la Sinaia şi pe urmă la Bucureşti? Şi ce să spun? Că m-ai lăsat? Că m-ai lăsat pentru un tip caraghios, care are o taină. Şi la fereastra căruia se întâmplă noaptea miracole?

MONA: Grig, nu-ţi dau voie!

GRIG *(ridicând mereu vocea):* Ce nu-mi dai voie? Ce nu-mi dai voie? Am trăit trei ani cu tine. Am cheltuit o avere.

MONA: Eşti delicat.

GRIG *(violent):* Nu sunt delicat. Şi nu vreau să fiu. Şi n-am de ce să fiu.

MONA: Nu striga.

GRIG: Cum?

MONA: Pleacă de la fereastră şi nu striga. Te aud vecinii.

GRIG: Ce vecini? Care vecini?

MONA: Nu striga. Te aude de la Chiroiu.

GRIG; Care Chiroiu?

MONA: Chiroiu de la Percepţie.

GRIG *(încremenit):* Mona! Mona! *(Vine spre ea, vorbeşte cu o sinceră uluire):* Tu eşti o provincială. Ai ticuri de provincială. Când te-ai schimbat? Tu nu mai eşti Mona. Ţi-e frică de vecini. Ţi-e frică de ce-o să spună târgul. Eşti... *(Cu profundă decolare):* Eşti nevasta lui Miroiu.

MONA *(care şi ea a fost surprinsă de strigătul ei de respectabilitate provincială - de mai sus - iar acum, speriată ca de un simptom grav al unei maladii pe care nu şi-o cunoştea, e jenată):* Lasă-mă.

GRIG; Eşti nevasta lui domnul Miroiu, Mona.

MONA: Lasă-mă să-ţi spun.

GRIG: Ce-ţi mai lipseşte? Rochia poate. Îmbrac-o, îmbrac-o repede, ca totul să fie complet. *(A luat rochia de unde o aruncase ea adineaori şi o ridică prezentând-o):* Ia uite ce frumoasă e.

MONA *(îi ia rochia din mână şi-o aruncă din nou pe undeva):* Mă plictiseşti.

GRIG: Mona, tu eşti un animal de lux. Eşti făcută din puţin parfum, din multă lene, din oarecare fantezie. Tu crezi că toate astea vor rezista aici? Te gândeşti ce vei fi tu, cum vei fi tu peste un an? Poate cinci? Încerc să-mi imaginez şi mă cutremur. Ştii ce vei fi? *(În clipa aceasta*

uşa din dreapta se deschide şi intră, cu precipitare, domnişoara Cucu).

SCENA VIII

GRIG - MONA - D-ra CUCU

GRIG *(care e din întâmplare cu privirea spre uşă, îi prinde imaginea instantaneu):* Uite! Asta vei fi. *(Vine repede spre d-ra Cucu):* Stai pe loc, doamnă!

D-ra CUCU: Pardon! Domnişoară.

GRIG: Doamnă sau domnişoară, n-are nicio importanţă. Stai pe loc. Dumneata nu eşti o persoană. Eşti un argument şi vii la timp. *(Arătând-o Monei):* Uite, Mona, asta vei fi.

D-ra CUCU *(sufocată de indignare):* Domnule!

MONA: Domnişoară Cucu, nu trebuie să te superi, domnul e nervos şi are vervă.

GRIG: Cucu? O cheamă Cucu?

D-ra CUCU *(către Mona):* Da de unde ştii d-ta cum mă cheamă?

MONA: Te cunosc.

GRIG: Te cheamă Cucu?

D-ra CUCU: Ştii că eşti obraznic? *(Către Mona):* De unde mă cunoşti?

GRIG: Cucu şi mai cum?

D-ra CUCU: Lasă-mă domnule în pace.

GRIG: Filofteia?

D-ra CUCU: Nu te-astâmperi?

GRIG: Eulampia?

D-ra CUCU *(către Mona):* Ăsta-i sărit.

GRIG: Stai. Stai că ştiu. Esmeralda. *(Începând o frază):* D-ră Esmeralda.

D-ra CUCU: Nu mă cheamă Esmeralda.
GRIG: Foarte rău. E o eroare. D-ră Esmeralda.
D-ra CUCU: N-auzi domnule că nu mă cheamă Esmeralda?
GRIG: Da cum te cheamă?
D-ra CUCU *(demnă):* D-ra Cucu.
GRIG *(către Mona):* Vezi? Nici nume n-are, d-ra Cucu şi nimic mai mult. Nicio silabă mai mult. Şi totuşi a avut şi ea un nume, dar l-a pierdut. A fost şi ea tânără.
D-ra CUCU: A fost? Cum „a fost”?
GRIG: Sau poate mai este dar nu se vede.
D-ra CUCU; Domnule! Te poftesc!
GRIG; Poate că a fost şi ea cândva, un minut, o secundă din viaţa ei, o Monă, ca tine.
MONA: Grig, te rog.
GRIG: Te superi? Eşti orgolioasă, Mona, dar îţi închipui că dac-ai fi dus viaţa domnişoarei Cucu, ai fi fost altceva decât domnişoara Cucu?
D-ra CUCU: Domnule, să faci bine să nu te amesteci în viaţa mea particulară. Eu atâta-ţi spun.
GRIG: D-ră Esmeralda!
D-ra CUCU *(formidabilă):* Nu mă cheamă Esmeralda.
GRIG: Ştiu. Dar te rog, fă-mi plăcerea şi lasă-mă să-ţi spun aşa, d-ră Esmeralda, eu salut în d-ta ceva care ar fi putut să fie. Salut secunda de frumuseţe şi de graţie care s-a pierdut, pentru c-ai rămas aici. Şi pentru că te speli dimineaţa la fântână.
D-ra CUCU: La fântână? Rău mi se face! Eu la fântână. Eu, n-am pus în viaţa mea un strop de apă pe obraz?
GRIG: Dar cu ce te speli?
D-ra CUCU: Cu lapte de castraveţi, domnule!
MONA: Vezi, Grig? Vezi că apa de fântână nu strică.
D-ra CUCU: Şi la urma urmelor să-mi daţi pace. N-am venit aici să glumesc. Am venit să văd ce se petrece.
GRIG: Ce se petrece?
D-ra CUCU: Duduie, tot târgul. Domnule. *(Către Mona):* D-ta cine eşti? *(Arătându-l pe Grig):* Dumnealui cine e? De

unde veniţi? Ce căutaţi? Ce vreţi? Şi automobilul de afară ce-i cu el? L-ai oprit în mijlocul uliţei, de s-adună toţi copiii din mahala. *(Se uită pe fereastră):* Ia te uită! *(Strigând peste fereastră afară):* Georgică! *(Către ei, explicativ):* Georgică a lui Vişan de la regie. *(S-aude claxonul):* Georgică! N-auzi? Pleacă d-acolo! *(Claxonul):* Georgică, n-auzi?

GRIG *(care se uită şi el pe fereastră):* Ei! *(Către Mona):* S-au căţărat pe maşină. Sunt cinci-şase *(Claxonul):* Ei! N-auziţi? Daţi-vă jos! *(Claxonul):* Îmi strică radiatorul. *(Iese grăbit, lăsând uşa deschisă).*

SCENA IX

MONA - D-ra CUCU

D-ra Cucu a rămas la fereastră, privind spre stradă. Mona se apropie de ea.

MONA: D-ră Cucu! *(O atinge uşor pe umăr):* D-ră Cucu! *(D-ra Cucu se întoarce. Mona ezitând, o priveşte o secunda şi abia pe urmă cutează):* D-ta... d-ta ai fost frumoasă?

D-ra CUCU *(tăcere. Lungă tăcere):* Aşa se spunea.

MONA: Cine spunea?

D-ra CUCU *(plină de amintiri):* Ei!

MONA: Dar M-me Chiroiu, a fost frumoasă?

D-ra CUCU: Cine? Spălăcita aia?

MONA: Dar m-me Lascu?

D-ra CUCU: Să vorbim, să n-adormim!

MONA: Şi nu e nimeni? nimeni?

D-ra CUCU: Tot eu sunt mai bine-n târg.

MONA: Dar, dac-aş rămâne şi eu?

D-ra CUCU: D-ta? Vrei să rămâi aici? *(Gest care arată casa, târgul, tot. Pe urmă, după o nouă tăcere, cu ceva simplu, emoţionat în voce):* D-ră... sau doamnă...
MONA: Poţi să-mi spui oricum. Sunt şi una şi alta. Cum vrei s-o iei.
D-ra CUCU: Drăguţo! Eşti prea frumoasă. Pleacă.
MONA: Să plec? De ce?
D-ra CUCU: E trist.
MONA: Trist? E atâta soare! Atâta lumină!
D-ra CUCU: Astăzi. Dar când plouă?
MONA: Plouă?
D-ra CUCU: Păi da. Destul de des... Şi iarna! *(Gest decolat.)* Parcă sunt douăzeci de ierni într-una singură.
MONA: Dar el?
D-ra CUCUC: Cine „el”?
MONA *(Gest vag spre masa de scris).*
D-ra CUCU: Miroiu?
MONA: Marin.
D-ra CUCU: Cu cărţile lui. E fericit.
MONA *(pe gânduri):* E aşa de drăguţ. *(Tăcere):* Era aşa drăguţ.
D-ra CUCU: Era. Ai spus „era”. *(Iese uşor, discret, pe uşa lăsată deschisă de Grig).*

SCENA X

MONA - GRIG

Mona a rămas cu privirea în vag. Trec câteva secunde. Pe urmă, maşinal, fără să dea atenţie gestului, îşi ia poşeta, o deschide, scoate o oglindă şi se uită în ea, aranjându-şi puţin părul. Grig reintră, rămâne în prag şi o priveşte, fără ca ea să-şi dea seama.

GRIG: Mona! Vii?
MONA: Vrei tu?
GRIG: Tu nu vrei?
MONA: Nu ştiu. Nu mai ştiu. Simt că dacă mă chemi am să viu cu tine. Dar îmi pare rău.
GRIG: De ce nu rămâi atunci?
MONA: Fiindcă n-am curaj. N-am destul curaj. Dar dac-ai vrea tu să m-ajuţi... de ce ai venit, Grig? Dacă m-ai lăsa să-nchid ochii - şi pe urmă - când îi deschid, să nu fii aici... să dispari...
GRIG: Eu nu sunt un om care dispar, Mona. Nu e genul meu.
MONA: Păcat. Ar fi fost mai bine pentru amândoi. Fiindcă. Crede-mă, Grig, eu nu sunt, nu mai sunt femeia pe care o cunoşti şi pe care ai venit s-o cauţi. Cu mine s-a întâmplat ceva.
GRIG: Lasă! Te culci şi-ţi trece.
MONA: Şi dacă nu-mi trece? Grig? Ne iubim noi? Suntem noi fericiţi?
GRIG: Draga mea, întrebuinţezi un vocabular pe care nu-l înţeleg. Care nu-i al meu. Iubire, fericire. Vorbe. Te iubesc? Mă iubeşti? Nu ştiu. Dar când intru cu tine în hol la Athenee Palace, sunt bucuros că eşti la braţul meu. Şi toate capetele se întorc după noi. Ce vrei mai mult? E deajuns.
MONA: Crezi?
GRIG: Cât despre fericire... Noi n-avem timp să fim fericiţi. Abia avem timp să trăim bine. Fericiţi sunt ăştia care rămân aici. A lor e împărăţia cerului.
MONA: Eşti cinic.
GRIG: Sunt grăbit. Am un automobil afară. Haide, vii?
MONA: Şi mai e ceva, Grig, tu nu eşti gelos?
GRIG: Gelos? De ce?
MONA *(Puţin jenată):* În sfârşit... Noaptea asta... noaptea care a trecut...

GRIG: Vrei să spui că...? Serios, Mona? Adevărat. *(Ea tace):* Ei bine, e extraordinar! Una ca asta nu mi s-a mai întâmplat. Mona! Pe cuvântul meu de onoare că nu simt niciun pic de gelozie. E straniu dar e aşa. Nu vreau să te jignesc. Tu ştii că eu sunt în stare să cârpesc pe un tip care se uită cu coada ochiului la tine într-un restaurant. Dar de astădată, de astădată nu sunt gelos. Uite, am impresia că tot ce s-a petrecut, tot ceea ce pretinzi tu că s-a petrecut, n-a fost aici în lumea mea, în lumea noastră, că undeva, departe. Ştiu eu? În lună.
MONA: Nu în lună, Grig. În Ursa Mare.
GRIG: Fie şi în Ursa Mare, cum zici tu. Dar poate fi un om rezonabil, gelos pentru că femeia lui s-a culcat într-o noapte cu cineva, în Ursa Mare?
MONA: Eşti un filosof.

SCENA XI

MONA - GRIG - UDREA

UDREA *(intrând repede):* Doamnă! Coniţă!
GRIG *(către Mona):* Ăsta cine mai e?
UDREA *(fără să-i dea vreo atenţie, mereu către Mona):* E adevărat? M-am întâlnit cu Miroiu, la liceu. Vine şi el în urmă. E adevărat?
GRIG: Ce să fie adevărat?
UDREA *(tot către Mona):* Domnul cine e?
GRIG: Sunt...
MONA: Grig! Taci. Domnule Udrea, eu plec.
UDREA: Plecaţi? De ce?
MONA: Plec. *(Gest uşor cu capul spre Grig).*
UDREA *(a înţeles):* A! *(După o pauză):* Şi, Marin?

MONA: Trebuie să-i vorbeşti. Să-l faci să înţeleagă. Fiindcă eu, eu n-am curajul.
UDREA: Nu vă mai întoarceţi? Niciodată?
MONA: Ştiu eu? Îi vei spune d-ta.

SCENA XII

MONA - GRIG - UDREA - PROFESORUL

PROFESORUL *(intrând fericit):* Mona!
MONA: Marin! *(Tăcere stânjenită).*
PROFESORUL *(după ce s-a uitat la toţi trei cu oarecare presimţire în glas):* Mona!
MONA *(după o nouă tăcere):* Grig! Domnul Udrea e profesor de muzică şi compozitor. Mare talent. A scris o simfonie.
UDREAL În patru părţi. Alegro, Andante, Scherzo.
PROFESORUL *(cu nesfârşita tristeţe):* Şi iar Alegro.
MONA: Dacă vrei tu, întreabă-l. Să-ţi povestească. Are nevoie de un instrument.
UDREA *(protestând):* Doamnă.
GRIG: Foarte bine, maestre. Să vedem. Poate e ceva de făcut. Vino cu mine în stradă, că dracii ăia de copii, se tot caţără pe automobilul meu. Vino şi stăm de vorbă. *(Ies amândoi, vorbind).*
VOCEA LUI UDREA *(de afară, depărtându-se prin grădină):* Să vedeţi, d-voastră. Pân' la Scherzo ar merge cum ar merge. Dar de la Scherzo încolo... întâi intră alămurile; pam — pam — pam — pam... *(Vocea se pierde, se stinge. Mona şi Profesorul au tăcut, ca şi cum ar fi ascultat vocile ce se depărtau).*

SCENA XIII

MONA - PROFESORUL

MONA: Marin, vezi, eu nu pot să rămân aici, aşa, în rochia asta. Aveai dreptate.
PROFESORUL *(gest spre rochia adusă de el):* Bine, dar... (Pe *urmă, scurt):* Nu-ţi place?
MONA: Ba da. Dar nu e deajuns. Îmi trebuie... am nevoie de atâtea alte lucruri... Şi atunci, plec să...
PROFESORUL *(tresărind):* Pleci?
MONA: Deocamdată.
PROFESORUL: Mona!
MONA: Dar mă voi întoarce.
PROFESORUL: Când?
MONA: Repede.
PROFESORUL; Mâine?
MONA: Mâine, nu cred.
PROFESORUL: Poimâine?
MONA: Ştiu eu?
PROFESORUL: Atunci, duminecă.
MONA: Da, poate, duminecă. Poate într-o duminecă.
PROFESORUL: Să te-aştept?
MONA; Sigur. Ce întrebare?
PROFESORUL: Să te-aştept la gară?
MONA: Nu. Nu la gară. Aici. Aşteaptă-mă aici. Am să viu.
PROFESORUL: Când?
MONA: Mereu. În fiecare seară.
PROFESORUL *(după ce a privit-o):* Înţeleg.
MONA: Ce înţelegi?
PROFESORUL: De douăsprezece ore trăiesc într-un vis absurd. Cel mai absurd dintre visuri. De câteva ori mi-am spus: Dac-ar fi adevărat? Dacă s-ar putea să fie adevărat? Uite şi adineaori, pe stradă, m-am oprit din fugă - fugeam. M-am oprit deodată şi am pus mâna pe

mine. Doamne! numai de nu m-aş trezi. Mona! Simt că încep să mă trezesc. Nimic n-ai fost adevărat.

MONA: Nimic? *(Îl sărută):* Nici sărutarea asta?

PROFESORUL: Te duci, Mona. Pleci şi nu te mai întorci. N-am să te mai văd niciodată.

MONA: Marin, acolo sus, lângă Alcor, e o stea. O stea care de astă noapte poartă numele meu. Tu n-ai văzut-o niciodată, dar ştii că e acolo. Eu voi fi totdeauna aici.

(Iese uşor în timp ce el a rămas cu privirea spre cer, spre Ursa Mare, spre Alcor, spre steaua lui nevăzută).

SCENA XIV

PROFESORUL - UDREA

PROFESORUL *(întorcându-se)*: Mona! *(Abia acum îşi da seama că ea a plecat. Îi repetă din nou numele, cu glasul scăzut):* Mona... (De *afară se aude motorul maşinii, care porneşte, pleacă, se depărtează. Profesorul, nemişcat, urmăreşte zgomotul. Pe urmă merge fără grabă spre raftul cu cărţi, scoate de acolo atlasul lui Van Merch, vine cu volumul spre centrul scenei, îl deschide).*

UDREA *(intrând zgomotos):* Marine! E de necrezut. E nemaipomenit! A semnat tot. Toată lista. Toţi banii. Ea a semnat. Ea cu mâna ei. Dar banii... el i-a dat. *(Şi instinctiv îşi dă seama că asta n-ar fi trebuit să spună. Tace încurcat. Pe urmă cu stângăcie):* Ascultă, Marine... mi-e greu să-ţi spun... dar trebuie. Vezi, eu... ea... nu se mai întoarce.

PROFESORUL: Ştiu.

UDREA: De unde? De unde ştii?

PROFESORUL: Pentru că nici o stea, nu se întoarce niciodată din drumul ei.
UDREA *(după o nouă tăcere):* Şi acum, acuma tu ce faci?
PROFESORUL: Am de lucru. Am mult de lucru. Udrea, nu te supăra dar, te rog lasă-mă singur.
UDREA: Bine *(Se depărtează spre uşă).*
PROFESORUL *(mergând spre masa lui de lucru):* De aseară vreau să citesc cartea asta şi n-am avut timp.

(Udrea a ieşit. Profesorul se aşează la masă, deschide atlasul, începe să citească, cu oarecare absenţă parcă, dar pe urmă din ce în ce mai atent, mai interesat. Notează cu febrilitate ceva pe hârtie, se uită cu lupa, notează din nou, e absorbit de lucru, în timp ce foarte încet se lasă cortina).

---- CORTINA ----